

Nada iza groba

Nada iza groba

POGLAVLJE 1

Što je smrt?

Smrt je čovjekov najveći neprijatelj; i samo Biblija, od svih izvora informacija dostupnih čovjeku, pruža nam definitivne informacije o budućnosti onih koje pogodi ovo strašno čudovište. Božja Riječ obećava da dolazi vrijeme kada „više neće biti smrti“; i, nadalje, da će oni koji su umrli ponovno živjeti. (Otkrivenje 21:4; Ivan 5:28,29). Spoznaja o Stvoriteljevoj odredbi za umiruću rasu trebala bi biti prava utjeha onima koji tuguju za svojim voljenim mrtvima.

Strašnoj priči smrti dodaje se gotovo univerzalna neizvjesnost o tome što se nalazi iza groba. Što se događa s pojedincem sljedeći trenutak nakon smrti? Je li ta osoba još uvijek živa na neki misteriozan način, lebdeći oko pogrebnih zavoda dok su se njezini prijatelji okupili da oplakuju njegovu smrt? Ili je otišla na neki nepoznati i „prekrasni otok negdje“? Ili, ako pokojnik nije bio kršćanin, je li sada u tradicionalnim područjima prokletih, gdje je osuđen na vječnu patnju mučenja u paklu vatre i sumpora?

Koliko god se trudili, ne možemo u potpunosti odbaciti ova pitanja iz svojih misli. I dok se mnogi od nas mogu djelomično utješiti mislju da su barem mnogi od naših bliskih prijatelja i rođaka koji su umrli bili dobri ljudi i vjerni vjernici kršćanstva kako su ga oni shvaćali, te bi stoga, prema našim prihvaćenim uvjerenjima, sada trebali biti sretni u raj; ipak, svi

smo imali neke drage prijatelje, a vjerojatno i rođake, koji su umrli izvan okvira ortodoksnog vjerovanja i prakse, i ne možemo se ne zapitati što se s njima dogodilo. Pate li sada ili su sretni?

Znanost nema nade

Znanost nam govori da nema dokaza o nastavku ljudskog života kada nastupi smrt. Budući da je ovo doba materijalizma, mnogi su skloni prihvatiti ovo stajalište. Tvrdnja je da se, što se tiče životnog principa, čovjek ne razlikuje od nižih životinja; da viša inteligencija ljudske vrste ne proizlazi iz tradicionalne teorije da čovjek u sebi ima skrivenu inteligenciju nazvanu "duša" ili "duh", već iz činjenice da posjeduje superiorniji, profinjeniji organizam od životinjskog stvorenja.

Zabilježimo sada nekoliko biblijskih odlomaka koji jasno pokazuju da je znanost u pravu što se tiče trenutnog stanja mrtvih. Propovjednik 9:5 glasi: „Jer živi znaju da će umrijeti, a mrtvi ne znaju ništa.“ Psalam 49:10-12 također je precizan: „Mudri će na kraju umrijeti, baš kao i bezumni i nerazumni, ostavljajući za sobom sve svoje bogatstvo. Grob je njihov vječni dom, gdje će ostati zauvijek. Možda će nazvati svoja imanja po sebi, ali njihova slava neće trajati. Umrijet će, baš kao životinje.“

U Postanku 2:7 kaže nam se da je „Gospodin Bog stvorio čovjeka od praha zemaljskog i udahnuo mu u nosnice dah života; i čovjek postade živa duša.“ Kasnije, nakon prijestupa ovog izvorno savršenog para, Bog je rekao: „U znoju lica svoga jest ćeš kruh svoj dok se ne vratiš u zemlju, od koje si uzet; jer prah

si i u prah ćeš se vratiti.“ (Postanak 3:19). U Psalmu 146:4 David daje emfatičnu izjavu o stanju onih koji se vraćaju u prah. Citiramo: „Kad izdahnu, vraćaju se u zemlju i svi njihovi planovi umiru s njima.“ Ako jezik uopće išta znači, onda nema sumnje u činjenicu da ove riječi opisuju mrtvu osobu kao nesvjesnu, sa svim mislima koje su propale.

Ponovno primijetite izjavu psalmista - „Kad izdahnu, vraćaju se u zemlju.“ Ako je čovjek, kao svjesno, živo biće, nastao sjedinjenjem materijalnog tijela s dahom života, činilo bi se razumnim da kada se ta dva elementa razdvoje, život prestaje; i to je upravo ono što tekst navodi - „svi njihovi planovi umiru s njima.“

Neki se mogu pitati o „dahu života“, misleći da je to možda nešto što nastavlja živjeti nakon što tijelo umre. Temu „duše“ ostavit ćemo za kasnije razmatranje, ali sada proučimo odlomak koji opisuje proces umiranja, pokazujući točno što se događa s dva glavna elementa koja je božanska, stvaralačka mudrost spojila kako bi stvorila ljudski život. Piše: „Tada će se prah vratiti u zemlju kao što je i bio; a duh će se vratiti Bogu koji ga je dao.“ Propovjednik 12:7

Ključ za pravilno razumijevanje ovog teksta nalazi se u riječi "povratak", koja se koristi u odnosu i na tijelo i na duh. Kaže se da se tijelo vraća u zemlju. To je zato što njegovi elementi izvorno potječu iz zemlje. Stoga slijedi da ako se duh vraća Bogu, morao je biti s Bogom prije nego što je ušao u ljudski organizam. Ako biti s Bogom u ovom smislu znači biti na nebu, onda slijedi da ako je "duh" na koji se ovdje misli

svjesno biće, sposobno uživati život u duhovnom nebu, to znači da je svaki od nas morao biti u tom duhovnom nebu prije nego što smo se rodili; inače se ne bi moglo reći da se "vraćamo" kada umremo.

Što je "Duh" zapravo

Hebrejska riječ ovdje prevedena kao "duh" je ruah. Profesor Strong, poznati autoritet za hebrejski i grčki jezik, kaže nam da ova hebrejska riječ ruah znači "vjetar" ili "dah". To je ista hebrejska riječ koja je prevedena kao "dah" u Postanku 7:15, gdje se kaže da je posjeduju niže životinje. Citiramo: „Parovi svih stvorenja koja u sebi imaju dah života [ruah] dođoše k Noi i uđoše u arku.“ Ako upotreba riječi ruah za opis daha ili duha života u ljudskim bićima znači da u sebi imamo neku vrstu inteligentnog bića koje nastavlja živjeti nakon što tijelo umre, to također znači da niže životinje inherentno posjeduju slično nematerijalno nešto što nikada ne može umrijeti.

Ali kada razmišljamo u skladu s Božjom Riječju, sve je jasno. Postanak 2:7 izjavljuje da je Bog stvorio čovjeka od praha zemaljskog i „udahnuo mu u nosnice dah života“. Rezultat sjedinjenja tijela s dahom života kaže se da je „čovjek postao živa duša“. Očito, kada se tijelo vrati na zemlju, a dah ili duh života vrati se svom izvornom izvoru - Bogu koji ga je dao - to ostavlja pojedinca u istom stanju u kojem je bio prije rođenja, što je bilo stanje nepostojanja.

Da bismo još jasnije riješili ovo pitanje, trebamo se samo okrenuti Propovjedniku 3:19-21, gdje se ponovno koristi hebrejska riječ ruah, i tamo se kaže da dah [ruah] i čovjeka i životinje ide na isto mjesto

prilikom smrti. Citiramo: „Jer što snalazi sinove ljudske, snalazi i životinje; jedno im snalazi: kako umiru jedni, tako umiru i drugi; da, svi imaju jedan dah [ruah]; tako da čovjek nema prevlasti nad zvijeri: jer sve je ispraznost. Sve ide na jedno mjesto: sve je od praha i sve se vraća u prah. Tko zna [da] duh čovječji ide gore [u nebo] i [da] duh zvijeri silazi dolje na zemlju?“

Zapisi Novog zavjeta o smrti u potpunosti se slažu s onima Starog zavjeta. Isus ukazuje na to da su mrtvi u stanju nesvijesti, koje uspoređuje sa snom. U Ivanu 11:1-46 imamo divno otkrivajući izvještaj o bolesti, smrti i buđenju Lazara, dragog Isusovog prijatelja. Marta i Marija, Lazarove sestre, također su bile Učiteljeve prijateljice i kada se njihov brat razbolio, poslale su poruku Isusu pretpostavljajući da će im odmah doći u pomoć.

Umjesto da odmah ode do kreveta svog prijatelja Lazara, Isus je ostao. Nakon nekog vremena, rekao je svojim učenicima: "Naš prijatelj Lazar spava; ali idem da ga probudim." Učenici su to krivo shvatili, pretpostavljajući da Isus govori o prirodnom snu. Tada je jasno rekao: "Lazar je mrtav." Kasnije, kod Lazarovog groba, Isus se glasno obratio ovom mrtvom govoreći: "Lazare, izađi!", a nama je rečeno da je "mrtvac izašao". Ovdje nema naznake da je Lazarova "duša" bila ili u nebu blaženstva ili u paklu muka. Prema zapisu, spavao je u smrti. Da, Isus je vjerovao u "san smrti". U izvještaju o buđenju Lazara iz sna smrti naglasili smo činjenicu da je biblijska nada za život nakon groba u uvjerenju da će biti uskrsnuća mrtvih, a ne u pretpostavci da čovjek

posjeduje inherentnu besmrtnost. Apostol Pavao se s tim u potpunosti slaže. U 1. Korinćanima 15:12-18 zaključuje da ako nema uskrsnuća mrtvih, onda su „oni ... koji su usnuli u Kristu propali.“

I u knjizi Otkrivenja nalazimo istu ujednačenost mišljenja o nesvjesnom stanju mrtvih. Na primjer, Otkrivenje kaže: „More predade mrtve koji bijahu u njemu; i smrt i pakao predadoše mrtve koji bijahu u njima.“ (Otkrivenje 20:13). Temu pakla ostavit ćemo za kasnije razmatranje. Dovoljno je sada primijetiti činjenicu da su, prema upravo citiranom tekstu, oni koji su u biblijskom „paklu“ proglašeni mrtvima. To znači da nisu živi i da su mučeni. Tekst također otkriva da je nada mrtvih da će biti izvedeni iz pakla - uskrsnuti u život.

Ukratko, odgovor na pitanje: Gdje su mrtvi? jest da su sada u stanju nesvijesti; da je sva nada za život nakon groba usredotočena na biblijsko uvjerenje da će kroz moćnu moć velikog Stvoritelja, koju će božanski Krist koristiti tijekom nadolazećeg razdoblja kraljevstva, doći do „uskrsnuća mrtvih, i pravednika i nepravednika“. Djela apostolska 24:15

Sotonina laž

Prije nego što napustimo ovu fazu teme, dobro je da zastanemo dovoljno dugo kako bismo skrenuli pozornost na podrijetlo lažne teorije koja je tako općeprihvaćena i u kršćanskim i u nekršćanskim religijama, da „nema smrti“. Ako Biblija tako jasno uči da je smrt sumorna stvarnost i čovjekov najgori neprijatelj, odakle ideja da je ona prijatelj u smislu da je samo ulaz u drugi život?

Odgovor na ovo pitanje nalazi se u izvještaju iz Postanka o padu čovjeka u grijeh i smrt. Sotona, djelujući preko zmije, raspravljajući o tome s majkom Evom prije prijestupa koji je donio smrt, rekao je: „Nećete sigurno umrijeti.“ (Postanak 3:4). Bog je rekao da će kazna za neposlušnost biti smrt – „sigurno ćete umrijeti.“ (Postanak 2:17). Svjedočanstvo cijele Biblije u skladu je s ovom izvornom izjavom o tome što bi predstavljalo kaznu za grijeh. „Plaća grijeha je smrt“, izjavljuje Pavao. (Rimljanima 6:23). „Duša koja griješi, ona će umrijeti“, kaže Ezekiel. (pogl. 18:4). U Otkrivenju 20:2,3 dobivamo misao da je „stara zmija“ koja je prevarila majku Evu nastavila biti varalica od tada; i povijest otkriva da je to doista istina. Kroz stoljeća učinjen je svaki mogući obmanjujući napor kako bi se poduprla Sotonina laž: „Nećete sigurno umrijeti.“ Kao rezultat toga, gotovo svatko tko danas pokušava vjerovati u budući život, temelji svoju vjeru na pretpostavci da čovjek posjeduje inherentnu besmrtnost. Ali što Sveto pismo kaže o besmrtnosti? Sljedeće poglavlje raspravlja o tim točkama.

POGLAVLJE 2

Je li čovjek besmrtnan?

Teorija inherentne besmrtnosti, koja tvrdi da kada ono što nazivamo smrću obuzme ljudsko biće, ono postaje življe nego prije nego što se dogodilo, temelji se na pretpostavci da negdje u ljudskom organizmu vrebava neuhvatljiv, nematerijalni i nevidljivi ego ili inteligencija nazvana "duša". Teolozi tvrde da je ta duša besmrtna ili otporna na smrt; stoga, kada tijelo umre, ta unutarnja inteligencija, ili pravi čovjek, bježi iz svog zatvora ljudskih ograničenja i slobodna je uživati u životu zauvijek na mnogo višoj razini postojanja - osim, naravno, ako se radi o zloj duši. U potonjem slučaju, prema tradicionalnoj teologiji, duša mora patiti neizrecive muke u gorućem paklu doslovne vatre; ili u najboljem slučaju, prema rimokatoličkoj teologiji, proći kroz dugo razdoblje u čistilištu prije nego što može uživati u slobodi i blagoslovima neba.

Izrazi "besmrtna duša" i "neumiruća duša" toliko se često koriste u vjerskim razgovorima da oni koji nisu istražili uzimaju zdravo za gotovo da su to biblijski izrazi. Zbog toga će mnogi biti posebno iznenađeni kada saznaju da se ovi izrazi uopće ne nalaze u Bibliji. Tradicionalna besmrtnost ljudske duše isključivo je proizvod mašte i nema nikakvu biblijsku potporu.

Riječi "duša" i njezina množina, "duše", koriste se u Bibliji više od petsto puta, ali ni u jednom slučaju nema ni naznake da su ljudske duše besmrtnne. Naprotiv, gdje god Biblija raspravlja o temi smrti u

vezi s dušom, jasno i jasno navodi da je duša, kao i tijelo, podložna smrti. Na primjer, preko proroka Gospodin kaže: "Evo, sve su duše moje; kao što je duša oca, tako je i duša sina moja: duša koja griješi, ona će umrijeti." (Ezekiel 18:4). U Novom zavjetu čitamo Isusove riječi: "Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo, a duše ne mogu ubiti; nego se radije bojte onoga koji može i dušu i tijelo uništiti u paklu [Geheni]." (Matej 10:28). Da, čak i one duše koje odlaze u biblijski pakao bivaju uništene, a ne mučene ili prisiljene patiti.

Riječ „duša“ u Starom zavjetu prevedena je s hebrejske riječi *nefeš*. Profesor Young u svojoj Analitičkoj konkordanciji Svetog pisma navodi da ta riječ *nefeš* jednostavno znači „životinja“ ili, slobodno prevedeno, ono što je animirano ili živo - osjećajno biće. Riječ se u Starom zavjetu koristi u vezi s nižim životinjama, kao i s čovjekom. U Brojevima 31:28 primjenjuje se na životinje poput goveda, magaraca i ovaca. Dakle, ako bismo inzistirali na tome da hebrejska riječ *nefeš*, prevedena kao „duša“ u Starom zavjetu, znači besmrtna duša, tada bismo bili prisiljeni zaključiti da i niže životinje posjeduju besmrtne duše - zaključak koji bi malo tko prihvatio.

Riječ „duša“ u Novom zavjetu prevedena je s grčke riječi „*psuche*“. Znamo da ta riječ ima potpuno isto značenje kao i hebrejska riječ *nefeš*, iz razloga što je apostol Petar koristi za prijevod potonje kada citira Psalam 16:10. Apostolov citat nalazi se u Djelima apostolskim 2:27 i glasi: „Jer nećeš ostaviti moje duše [grčki, „*psuche*“, hebrejski, *nefeš*] u paklu, niti ćeš dati da Sveti tvoj vidi trulež.“ Petar nam kaže da je ovo

proročanstvo o Isusovoj smrti i uskrsnuću, da njegova duša nije ostavljena u paklu.

U Mateju 26:38 navodi se da je Isus rekao: „Moja je duša vrlo žalosna do smrti.“ To je u potpunosti u skladu s proročanskom izjavom o Isusu koja kaže da je njegova duša „prinesena kao žrtva za grijeh“. Da, Isusova duša je umrla i kroz tu veliku žrtvu duše cijelog čovječanstva otkupljene su od smrti i na kraju će uskrsnuti iz stanja smrti.

Još jedna zanimljiva upotreba grčke riječi „psuche“ [engleski, „duša“] u Novom zavjetu nalazi se u Djelima apostolskim 3:20-23. Ovdje imamo proročanstvo koje opisuje djelo obnove ili uskrsnuća, koje će Mesija provesti nakon svog drugog dolaska i uspostavljanja svog kraljevstva. Rečeno nam je da će tada „svaka duša koja ne posluša [posluša] tog proroka biti istrijebljena iz naroda“. Dakle, i Stari i Novi zavjet naglašavaju činjenicu da su ljudske duše smrtna, podložna smrti i da će na kraju sve zle duše biti uništene - a ne sačuvane i mučene, kako bi nas vjerovanja mračnog doba htjela uvjeriti.

Stvorena prva ljudska duša

Pažljivo promotrimo proces kojim je nastala prva ljudska duša, jer će nam to pomoći da jasnije shvatimo što je zapravo duša. Biblijski izvještaj o tome dan je u Postanku 2:7, gdje piše: „Jahve, Bog, stvori čovjeka od praha zemaljskog i udahnu mu u nosnice dah života; i čovjek postade živa duša.“

Imajte na umu da je duša ovdje prikazana kao rezultat ili proizvod sjedinjenja tijela ili organizma s dahom života - „čovjek postade živa duša“. Ovaj odlomak ne kaže, kao što su mnogi u prošlosti pogrešno pretpostavljali, da je

Bog stvorio čovjeka, a zatim u njega ubrizgao dušu - on radije tvrdi da je u stvaranju čovjek "postao" duša, što je sasvim drugačije.

Prvo, prema zapisu, organizam, ili tijelo, čovjeka, formiran je - iz "prašine zemaljske". To je znanstveno u skladu s činjenicama kakve danas poznajemo, jer je tijelo čovjeka u potpunosti sastavljeno od različitih kemijskih elemenata koji se nalaze u zemlji. Zatim je u ovaj organizam udahnut "dah života", animirajuća snaga zraka koji udišemo, koja je neophodna i za ljudski i za životinjski život. Hebrejska riječ ovdje prevedena kao "dah" je nešamah, što, prema profesoru Youngu, doslovno znači "dah". Činjenica da je udahnut u nosnice oca Adama naglašava činjenicu da je to bio dah. Svakako, nosnice bi se činile kao neobično mjesto za besmrtnu dušu.

Što se dogodilo kada je dah života udahnut u nosnice ovog prvog ljudskog organizma? Jednostavno rečeno, postala je živa - ili, kako tekst izjavljuje, „živa duša“. Gledano na taj način, „duša“ je zapravo ono što proizlazi iz sjedinjenja organizma sa životvornim svojstvima daha - „dahom života“. Jednostavan primjer ovoga je električno svjetlo. Organizam žarulje sa svojim unutarnjim vakuumom, niti itd. nije svjetlo; niti je elektricitet koji teče kroz taj organizam svjetlo; već sjedinjenje žarulje s elektricitetom proizvodi svjetlo. Uništite žarulju (organizam) ili prekinite električnu struju (što odgovara dahu života) i svjetlo se gasi; to jest, prestaje postojati, gasi se.

Tako je i s ljudskom dušom. Kada tijelo postane oštećeno bolešću ili nesrećom, do te mjere da više ne

može dovoljno dobro funkcionirati da bi reagiralo na životodržive impulse daha života, duša ili život pojedinca "izlazi", odnosno prestaje postojati, umire. Slično tome, ako se iz bilo kojeg razloga ili na bilo koji način dah života zadrži izvan tijela, kao kod utapanja ili gušenja, život također prestaje - duša umire.

U vezi s tim, naravno, treba imati na umu da je velika tajna života, čije vanjske manifestacije možemo donekle razumjeti, u rukama Stvoritelja. On je veliki Stvoritelj, ne samo čovjeka, već i nižih životinja. On je za sav život na zemlji ono što je sunce za svu prirodnu svjetlost; to jest, on je izvor. Nije moguće da čovjek stvori organizam, u njega stavi dio Zemljine atmosfere i da on živi. Doslovni zrak je dah života i za ljude i za niže životinje, jer je on medij Stvoritelja kojim se životni princip prenosi svim živim bićima na zemlji.

Međutim, ovaj životni princip nije inteligencija, već samo Božja moć kojom sav život postoji. U Postanku 7:15,22 kaže se da je taj isti dah života vlasništvo nižih životinja.

Kako nastavljamo s našim istraživanjem, otkrit ćemo da razlog zašto Biblija pruža nadu u buduću i vječni život za ljudska bića koja se pokoravaju Božjem zakonu jest taj što Stvoritelj namjerava nastaviti im davati životni princip, a ne zato što je izvorno u njihov organizam stavio nešto što je otporno na smrt.

Nada u besmrtnost

Kao što je već navedeno, izraz "besmrtna duša" uopće se ne nalazi u Bibliji. Riječ "besmrtan" koristi

se samo jednom u cijeloj Bibliji, i u tom jednom slučaju primjenjuje se na Gospodina, a ne na čovjeka. Citiramo: „A Kralju vječnoga, besmrtnome, nevidljivome, jedinome mudrome Bogu, čast i slava u vijeke vjekova.“ (1. Timoteju 1:17). U 1. Timoteju 6:16 imamo odlomak poput prethodnog u kojem se koristi riječ „besmrtnost“. Ovaj tekst također govori o Gospodinu i glasi: „Koji jedini ima besmrtnost, prebiva u svjetlu kojemu se nitko ne može približiti; koga nitko od ljudi nije vidio niti može vidjeti, kojemu pripada čast i vlast vječna.“ Ova dva biblijska odlomka trebala bi riješiti pitanje je li čovjek po prirodi besmrtno stvorenje.

Riječ „besmrtnost“ koristi se još četiri puta u Bibliji i u svakom slučaju opisuje buduću uvjetnu nagradu za one koji u ovom životu vjerno hodaju stopama Učitelja. I ovdje još jednom naglasimo činjenicu da ne pokušavamo dokazati da nema budućeg života za ljudska bića, već da se sva nada u buduću život, prema Bibliji, temelji na činjenici da će biti uskrsnuće mrtvih, a ne na pretpostavci da smo po prirodi besmrtni, stoga ne možemo umrijeti.

Opću temu uskrsnuća ostavit ćemo za sada, zastajući ovdje tek toliko da uočimo četiri stiha koji se odnose na kršćansku nadu da će biti uzvišeni u besmrtnost s Gospodinom. Rimljanima 2:7 glasi: „Onima [kršćanima] koji strpljivošću u činjenju dobra traže slavu, čast i besmrtnost, život vječni.“ Ovaj tekst pokazuje da besmrtnost sada nije vlasništvo kršćana, već nešto što treba tražiti „strpljivošću u činjenju dobra“.

U 1. Korinćanima 15:53 čitamo: „Jer ovo raspadljivo mora se obući u neraspadljivost, i ovo smrtno mora se obući u besmrtnost.“ Ovdje nam se kaže da je „besmrtnost“ osobina koja se mora „odjenuti“, ako je ikada želimo posjedovati. Apostol jasno kaže da smo sada „smrtna“ bića. Sljedeći stih glasi: „Kad se dakle ovo raspadljivo obuče u neraspadljivost i ovo smrtno obuče u besmrtnost, tada će se ispuniti riječ napisana: 'Pobjeda proguta smrt'.“

U Bibliji postoji samo još jedan tekst u kojem se pojavljuje riječ „besmrtnost“, a to je 2. Timoteju 1:10. Glasi ovako: „A sada se očituje pojavom Spasitelja našega Isusa Krista, koji ukine smrt i osvijetli život i besmrtnost po evanđelju.“ Iz ovog je odlomka očito da nitko prije Prvog dolaska našeg Gospodina nije imao ni toliko prilike težiti besmrtnosti, kao što se potiče crkva ovog evanđeoskog doba. Nadalje, pokazuje da je sva nada u život i besmrtnost usredotočena na Isusa i njegovo otkupiteljsko djelo.

POGLAVLJE 3

Što je s Paklom?

Doktrina kršćanskog vjerovanja koja je uvelike iskrivljena praznovjermima mračnog doba odnosi se na kažnjavanje onih koji ne poštuju božanski zakon. Vidjeli smo jasna biblijska učenja da je "plaća grijeha smrt" (Rimljanima 6,23). Otkrili smo da je biblijska definicija smrti stanje nesvijesti - simbolično opisano kao san. Također smo otkrili da se smrtna kazna odnosi na "dušu" ili cijelo biće i nije ograničena samo na raspad ljudskog organizma. S obzirom na ove jednostavne, ali izrečene istine Biblije, mnogi će se prirodno i ispravno raspitati o doktrini vječnog mučenja za zle.

Odgovor na ovu očitu poteškoću postaje očit kada shvatimo da je teorija vječnog mučenja isključivo dogma koju je stvorio čovjek i nema nikakvu potporu u svetim spisima. Istina, Biblija mnogo govori o paklu, čak se i izraz "pakleni oganj" može naći u svetim zapisima; ipak, nakon istraživanja, otkriva se da biblijski pakao uopće nije mjesto mučenja, već samo stanje mrtvih; i to stanje, otkrili smo, je stanje nesvjesnosti.

Svima je, naravno, poznato da su svi prijevodi Biblije iz hebrejskih rukopisa Starog zavjeta i grčkih rukopisa Novog zavjeta. Stoga, da bismo imali definitivan temelj činjenica na kojem bismo mogli temeljiti zaključke o ovom važnom pitanju koje se odnosi na božansku svrhu i plan, potrebno je konzultirati se s autoritetima za hebrejski i grčki jezik o stvarnom značenju raznih drevnih riječi koje se

prevode kao „pakao“. Pritom nam se odjednom otvara poplava iznenađujućih informacija.

Na primjer, otkrivamo da u cijelom Starom zavjetu postoji samo jedna hebrejska riječ koja se prevodi kao pakao, a ta riječ je „šeoł“. Ova se riječ pojavljuje ukupno 65 puta. Ponekad se prevodi kao „grob“, ponekad „pakao“, a ponekad „jama“. Dr. James Strong, profesor hebrejskog i grčkog, definira „šeoł“ kao „svijet mrtvih“. Ali da bismo došli do konačnog zaključka o točnom stanju koje postoji u ovom „svijetu mrtvih“, potrebno je konzultirati samu Bibliju.

Hebrejska riječ „šeoł“ pojavljuje se u Propovjedniku 9:10, gdje je prevedena kao „grob“. Citiramo: „Što god tvoja ruka nađe činiti, čini to svom snagom svojom; jer u grobu [šeołu] u koji ideš nema djela, ni razmišljanja, ni znanja, ni mudrosti.“ Ovo je nadahnuta definicija hebrejske riječi „šeoł“ - jedine riječi prevedene kao pakao u Starom zavjetu. Ona jasno pokazuje da je ovaj „svijet mrtvih“ tihi, usnuli svijet, u kojem nema znanja, nema svijesti. Četiri tisuće godina, od stvaranja Adama do Prvog Isusovog dolaska, Jehova nije koristio nijednu drugu riječ osim ove da opiše stanje mrtvih. Ako je vječna muka kazna za grijeh, ne bi li bilo krajnje neljubazno i nepravedno držati ljude u neznanju o tome toliko dugo?

Dobri prorok Job znao je da je „šeoł“ stanje nesvijesti usporedivo sa snom i zbog toga, kada je tako snažno patio, i mentalno i fizički, zamolio je Gospodina da ga pusti da siđe u to stanje. Da, Job se molio da ode u biblijski pakao. Njegova molitva glasi:

„O, kad bi me sakrio u grob [šeol], kad bi me čuvao u tajnosti dok ne prođe tvoj gnjev, kad bi mi odredio određeno vrijeme i sjetio me se!“ Zapazite da je Job htio otići u „šeol“ kako bi izbjegao Božji gnjev. Koliko se to razlikuje od vjeroispovijesti da je pakao mjesto gdje Bog najzlobnije posjećuje svoj gnjev na sve koji tamo odu! Još jedna stvar koju treba ovdje napomenuti jest da je Job bio vjerni sluga Gospodnji, no očekivao je da će otići u biblijski pakao kada umre. Što to može značiti?

Pažljivo ispitivanje svih tekstova u Starom zavjetu u kojima se pojavljuje riječ „šeol“ otkrit će da je ovaj „svijet mrtvih“ stanje u koje i dobri i loši, sveti i grešnici, odlaze u smrti. Međutim, to nije nužno trajno stanje smrti. Zapravo, Job nije očekivao da će ostati u smrti, pa je zaključujući svoju molitvu zamolio Gospodina da ga se sjeti pozvavši ga iz „šeola“. Postavlja pitanje: „Ako čovjek umre, hoće li ponovno živjeti?“ a zatim odgovara na vlastito pitanje potvrđujući svoju nadu u uskrsnuće, dakle: „Zazvat ćeš, i ja ću ti se odazvati: poželjet ćeš djelo svojih ruku.“ Job 14:13-15

Samo jednom u Starom zavjetu pomisao na bol povezana je s riječju pakao, a to je u Psalmu 116:3, koji glasi: „Smrtne me muke obuzeše, a muke paklene [šeola] obuzeše me.“ David je govornik u ovom odlomku i premda je ponekad popustio iskušenju, ipak je zbog odanosti srca svom Stvoritelju rečeno da je čovjek po „Božjem srcu“. (Djela 13:22) Svakako, takav ne bi bio prikladan subjekt za patnju muka kredalnog pakla. Što onda misli kada kaže: „Muke paklene obuzeše me“?

Značenje Davidovih riječi u ovom tekstu je očito kada uzmemo u obzir kontekst. On govori kako ga je Gospodin izbavio od smrti, iako je bio dovoljno bolestan da umre. „Paklene boli“ na koje se on referira očito su boli i patnje povezane s procesom umiranja - bolesti koja je na kraju rezultirala prorokovom smrću, iako je neko vrijeme bio oslobođen od nje. Promatrano s ove točke gledišta, možemo vidjeti da se sva patnja u svijetu koja na kraju vodi do smrti može s pravom smatrati „paklenim bolima“, jer završava stanjem smrti, „šeolom“, biblijskim paklom.

Pakao u Novom zavjetu

Grčka riječ hades koristi se u Novom zavjetu za prijevod hebrejske riječi „šeol“ kada se citira iz Starog zavjeta. Zanimljiv primjer za to su Djela apostolska 2:27, koja glase: „Jer nećeš ostaviti moje duše u paklu [hadu], niti ćeš dati da Svetac tvoj vidi trulež.“ Ove riječi su citat iz 16. psalma, gdje je, prema nadahnutom svjedočanstvu apostola Petra, prorok David preokupio Isusovu smrt i uskrsnuće. U ovom proročanstvu David koristi hebrejsku riječ „šeol“, a apostol u prijevodu koristi grčku riječ hades. Iz ovoga znamo da hades Novog zavjeta ima isto značenje kao i „šeol“ Starog zavjeta. Budući da prorok u Propovjedniku 9:10 definira „šeol“ kao stanje nesvijesti, čini se da nema mjesta sumnji u novozavjetno značenje riječi pakao.

Davidovo proročanstvo iz Psalma 16:10, koje, kao što je već spomenuto, Petar tumači kao da se odnosi na smrt i uskrsnuće Isusa, posebno je zanimljivo jer

stavlja Isusa u biblijski pakao tijekom vremena dok je bio mrtav. Dakle, očito je da biblijski pakao nije mjesto kakvo ga je teologija mračnog doba prikazivala; jer sigurno ne bismo mogli misliti da je Isus otišao na mjesto mučenja. Ali, kada se sjetimo da je biblijski pakao stanje ili uvjet smrti, možemo vidjeti zašto je Isusu bilo potrebno otići u pakao. Biblija jasno daje do znanja da je Isus, u svom otkupiteljskom djelu za čovječanstvo, zauzeo mjesto grešnika u smrti, da je postao otkupnina ili odgovarajuća cijena za grijeh svijeta. Čineći to, okusio je „smrt za svakoga čovjeka“, stoga je otišao u stanje smrti, biblijski pakao. - Izaija 53:3-10; 1. Timoteju 2:3-6; Hebrejima 2:9

Povratak iz pakla

Da bismo bili potpuno sigurni da biblijski pakao nije mjesto vječnog mučenja kako bi nas tradicionalna teologija htjela uvjeriti, okrenimo se Otkrivenju 20:13 i 14. U ovom odlomku grčka riječ hades, prevedena kao „pakao“, posljednji put se koristi u Bibliji. Citiramo: „More predade mrtve koji bijahu u njemu; i smrt i pakao [had] predadoše mrtve koji bijahu u njima; i svaki bi suđen prema svojim djelima. I smrt i pakao [had] bačeni su u ognjeno jezero. To je druga smrt.“

Tri izvanredne činjenice postaju očite dok proučavamo prethodni odlomak: Prvo, biblijski pakao nije nužno trajno prebivalište ni zlih ni pravednika, jer se kaže da predaje svoje mrtve. Drugo, da biblijski pakao nije ognjeno jezero. Treće, da su oni za koje se ovdje kaže da su bili u paklu bili mrtvi dok su bili

tamo, a ne živi, patili su od navodnih agonija ponora prokletih iz mračnog doba.

Kao što je već navedeno, ovo je posljednji spomen pakla u Bibliji, i ovdje ga nalazimo opisanog kao mjesto ili stanje, potpuno ispražnjeno od svojih stanovnika, a zatim spaljeno ili uništeno u simboličnom ognjenom jezeru. Vatra je jedan od najrazornijih elemenata poznatih znanosti, a ovdje ga Gospodin koristi da prikaže ili simbolizira činjenicu da će hades, stanje smrti koje je proizašlo iz prijestupa naših prvih roditelja u Edenu, konačno biti uništen. 1. Korinćanima 15:26

Ključevi pakla

U Otkrivenju 1:18, mogućnost da pakao na kraju mora predati svoje mrtve, skreće nam pozornost sam Isus sljedećim riječima: „Ja sam onaj koji živi i koji bijah mrtav; i evo, živ sam u vjeka vjekova, Amen; i imam ključeve pakla i smrti.“ Ključevi se koriste za otključavanje vrata ili vrata. Isus je vlastitom smrću otkupio ove simbolične ključeve pakla i smrti. To mu daje božanski autoritet da otključa veliku tamnicu smrti i oslobodi njezine zarobljenike; a u odlomku koji izjavljuje da su „smrt i pakao predali mrtve koji su bili u njima“, upravo se to pokazuje kao da se događa.

Da Isus sada posjeduje božansko pravo uskrisivati mrtve, ističe i apostol Pavao u Rimljanima 14:9, gdje piše: „Zato je Krist i umro i uskrsnuo i oživio, da bude Gospodar i mrtvih i živih.“ Kao Gospodar mrtvih, obećao je upotrijebiti svoj službeni autoritet i moć, „ključeve pakla“, da vrati svijet u život. Ovo je značenje Učiteljevih vlastitih riječi kako je zabilježeno

u Ivanu 5:28,29: „Ne čudite se ovome! Jer dolazi čas u koji će svi koji su u grobovima čuti njegov glas i izaći će; oni koji su činili dobro - na uskrsnuće života, a oni koji su činili zlo - na uskrsnuće sudu.“

Ovom izlasku mrtvog svijeta iz „šeola“ ili hada uslijedit će, kako je naznačeno u Otkrivenju 20:14, uništenje pakla. Ovo nije bila nova misao za pisce Novog zavjeta, jer je to bilo prorečeno davno prije u Starom zavjetu. Preko proroka Hošee, Gospodin kaže: „Otkupit ću ih iz vlasti groba, otkupit ću ih od smrti. O smrti, ja ću biti tvoje muke. O grob [šeol], ja ću biti tvoje uništenje. Pokajanje će biti skriveno od mojih očiju.“ (Ošea 13:14). Zapazite blagoslovljeno uvjeravanje dano u ovom odlomku: „Pokajanje će biti skriveno od mojih očiju.“ To jest, Gospodin je odlučio uništiti smrt i pakao, i to će sigurno biti slavno ispunjenje njegove ljubavne namjere u ime palog ljudskog roda.

Bogataš u paklu

Oni koji inzistiraju na tome da grčka riječ hades u Novom zavjetu označava mjesto beskrajnih muka, a ne stanje nesvijesti u smrti, kako Biblija tako jasno uči, navode prisposobu o bogatašu i Lazaru kako bi dokazali svoju tvrdnju. Istina je, naravno, da je riječ pakao u ovoj prisposobi prijevod riječi hades; ali pažljivo i nepristrano ispitivanje izvještaja pokazat će da se ne može dosljedno koristiti za dokazivanje da dobri ljudi idu na mjesto blaženstva kada umru, dok su zli ljudi poslani na mjesto mučenja.

Profesor Benjamin Wilson, autor prijevoda Novog zavjeta Emphatic Diaglott, znajući da had ne

označava mjesto mučenja, bio je zbunjen razumijevanjem načina na koji se koristi u ovoj prispodobi, pa predstavlja fusnotu u kojoj se nude dokazi da bi cijela prispodoba mogla biti interpolacija, a ne zapravo dio svetih spisa. Je li to istina, ne možemo reći, međutim, kada se izvještaj promatra u svjetlu toga da je to prispodoba, a ne izjava doslovnih činjenica, čini se da nema potrebe sumnjati u njegovu autentičnost. Kako bismo mogli jasno imati detalje prispodobe na umu, predlažemo pažljivo ponovno čitanje izvještaja kako se nalazi u Luki 16:19-31.

Čudno, ako doslovno

Prema teologiji mračnog doba, ova prispodoba trebala bi učiti da svi dobri ljudi koji vjeruju u Krista idu u raj kada umru, a da svi zli ljudi koji ne prihvate Krista u ovom životu idu na mjesto vječnog mučenja nakon smrti. Pa ipak, koliko god to čudno zvučalo, ispitivanje prispodobe pokazuje da se ništa ne govori ni o dobrim ni o zlim ljudima; niti se išta govori o raju. Sve što se kaže o navodno kreposnom čovjeku iz prispodobe jest da je bio siromašan i prekriven ranama, da je jeo mrvice koje su padale sa stola bogataša i da su psi lizali njegove rane. O bogatašu se priča samo da se raskošno hranio, nosio lijepu odjeću i dopustio siromahu da leži na njegovim vratima.

Niti je, prema prispodobi, bolesni prosjak otišao u raj kada je umro, već su ga anđeli odnijeli u "Abrahamovo krilo". Ako je ovo izjava doslovne činjenice, isključila bi mogućnost da itko drugi ikada bude blagoslovljen sličnom nagradom nakon smrti, jer ne bi bilo mjesta za više od jednog bolesnog

prosjaka u Abrahamovom naručju. S druge strane, ako se Abrahamovo naručje shvati kao simbol neba, a prosjak kao predstavnik onih koji su kvalificirani za nebo, onda je jedina nada za bilo koga od nas da postanemo siromašni prosjaci puni rana prije nego što umremo - da, i da nam psi ližu rane.

Postoje mnoge druge nedosljednosti u ovoj paraboli ako se promatra u svjetlu tradicionalne teologije. Zapravo, u njoj nema niti jedne stavke koja je u skladu s teorijom da kršćanski vjernici idu u nebo kada umru, dok nevjernici idu na mjesto mučenja. Jedna točka u izvještaju koju su teolozi iskoristili kako bi poduprli dogmu mučenja koja obeščaćuje Boga jest da se kaže da je bogataš okružen mučnim plamenom nakon svoje smrti. Ali što je Isus mogao misliti ovim čudnim izvještajem?

Već smo ovaj odlomak iz Svetog pisma nazvali parabolom. U toj misli leži rješenje što on zapravo znači. U paraboli rečeno ne treba shvatiti doslovno. Možda nećemo moći dogmatski odrediti što je Isus namjeravao naučiti ovom parabolom, ali istaknutost koja se daje "Ocu Abrahamu" čini se da ukazuje na to da to na neki način ima veze s iskustvima prirodnog Abrahamovog potomstva, budući da su oni u Isusovo vrijeme Abrahama nazivali svojim ocem. (Matej 3:9; Ivan 8:33,39; Rimljanima 4:1). Stoga se čini razumnim zaključiti da bogataš iz parabole treba ilustrirati židovski narod. To nije neuobičajena simbolika, jer čak i danas imamo "Ujaka Sama" koji predstavlja Sjedinjene Američke Države.

Židovski narod bio je kraljevski narod u Božjim očima, odabran od njega kao kanal kroz koji su njegovi obećani blagoslovi trebali teći svim drugim narodima. Ovaj kraljevski položaj prirodnog Abrahamovog potomstva bio je u paraboli predstavljen ljubičastom odjećom bogataša. Također je nosio fino laneno rublje, što je bilo ilustracija tipične pravednosti koja je došla Židovima zbog njihovog nastojanja da poštuju Mojsijev zakon i kroz žrtve službi u Šatoru. Zahvaljujući svim bogatim obećanjima koja su im dana, svaki su dan raskošno živjeli, baš kao što kaže parabola. Doista, bogati Gospodinovi blagoslovi prema njima pokazali su se njihovim kamenom spoticanja. Pavao, citirajući Psalam 69:22, kaže: „Neka im stol bude zamka, i mreža, i spoticanje, i plaća.“ Rimljanima 11:9

Prosjak u paraboli čini se prikladnom ilustracijom pogana u vrijeme Isusovog Prvog dolaska. S gledišta Božje naklonosti, oni su doista bili siromašni. Sva obećanja dana su Židovima i preko Židova. Svaki poganin do tada koji je želio blagoslove pravog Boga morao je postati Židov tako što će postati prozeli. Za Židove, pogani su bili „psi“, nedostojni ikakvog posebnog razmatranja.

Status i Židova i pogana uvelike se promijenio ubrzo nakon Isusova raspeća i uskrsnuća. Židovi su odbacili i razapeli svog Mesiju te su zbog toga bili odbačeni od božanske naklonosti. U tom smislu riječi, umrli su. Izgubili su svoje mjesto najveće naklonosti pred Gospodinom i kao nacija pali su u zaborav. Ali kao narod nastavili su živjeti; i od tog dana do danas plamenovi progona gotovo ih neprestano obuzimaju.

Prosjak je također umro; to jest, pogani su prestali biti narod koji je Bog potpuno ignorirao, već im je umjesto toga pružena božanska naklonost i svi koji su povjerovali bili su, simbolično govoreći, preneseni u Abrahamovo krilo. Postali su baštinici obećanja dana Abrahamu i preko njega. O tome Pavao kaže: „Pismo, predviđajući da će Bog opravdati pogane [pogane] vjerom, unaprijed je navijestilo Evanđelje Abrahamu.“ (Galaćanima 3,8). Iako je tijekom cijelog evanđeoskog doba bilo moguće da pojedini Židovi postanu kršćani i tako postanu duhovna djeca Abrahamova, božanska providnost je toliko prevladala tu stvar da je pogane učinila posebnim primateljima njegove naklonosti u tom smislu - oni su zauzeli mjesto glavne naklonosti, kao što je ilustrirano „Abrahamovim krilom“.

Baš kao što je bogataš u prispodobi zamolio Abrahama da pošalje Lazara s kapljom vode da mu ohladi jezik - da mu ublaži patnju - tako su Židovi kao narod više puta kroz stoljeća molili Boga da pošalje mjeru olakšanja kroz kršćanske izvore! Ali teškoće i progoni su se nastavili. Doista je postojao veliki ponor između Židova i duhovno favoriziranih pogana tijekom cijelog ovog dugog razdoblja - ponor koji je bilo nemoguće premostiti. Međutim, ništa u prispodobi ne ukazuje na to da će ova muka bogataša trajati zauvijek. Drugi stihovi jasno pokazuju da je već sada vrijeme kada će se židovski narod vratiti na svoje prijašnje mjesto božanske naklonosti kao prirodno Abrahamovo potomstvo.

Još jedna zanimljiva točka u prispodobi jest da se za „petoricu braće“ koje spominje bogataš također

kaže da imaju Abrahama za oca. Kada je narod pušten iz ropstva u Babilonu, prema dekretu perzijskog kralja Kira, 500 godina prije Prvog dolaska našeg Gospodina, oni koji su se vratili u Palestinu bili su uglavnom iz dva plemena, iako se vratilo nekoliko iz svih plemena. (2. Ljetopisa 36:20-23; Ezra 2:1). Ako je ovaj jedan bogataš predstavljao dva plemena, onda ostalih deset plemena, od kojih većina nije imala priliku doći u izravan kontakt s učenjima Mesije prilikom njegovog Prvog dolaska, mogu biti ispravno predstavljeni s petero braće.

Dakle, svaki detalj parabole nalazi se u skladu s Biblijom, kao i s povijesnim činjenicama; dok ako se usudimo razmišljati o njoj kao o doslovnoj izjavi namijenjenoj pokazivanju konačnih nagrada pravednika, ona je vrlo nedosljedna i apsurdna. Ne samo to, već bi značilo da je Biblija kontradiktorna i nepouzdana jer, kao što smo već vidjeli, "šeol" u Starom zavjetu i hades u Novom zavjetu izričito su navedeni kao stanja u kojima nema znanja, dok se u ovoj paraboli kaže da je mučenje u hadu. Sve je jasno kada shvatimo da se ovdje misli na nacionalnu smrt, dok ljudi nacije nastavljaju živjeti i biti progonjeni.

Besmrtni crvi - Neugašljiva vatra

Dok je "šeol" jedina riječ iz Starog zavjeta prevedena kao "pakao", hades, njegov grčki ekvivalent, nije jedina riječ prevedena kao "pakao" u Novom zavjetu. Neposredno izvan drevnog Jeruzalema nalazila se dolina u kojoj su se spaljivali leševi i ostali otpad grada; i kaže se da se sumpor koristio kao pomoć u ovom djelu uništenja - vjerojatno

kao dezinfekcijsko sredstvo. Ovo se mjesto na hebrejskom nazivalo Dolina Hinom; a Grci su ga nazivali Gehena. Dakle, ova grčka riječ Gehena koristi se nekoliko puta u Novom zavjetu i često se prevodi kao "pakao". Kaže se da su mrtva tijela određenih kriminalaca koje su Židovi smatrali nedostojnima uskrsnuća bačena u Gehenu; stoga Isus koristi ovu riječ kako bi opisao stanje vječnog uništenja u koje na kraju moraju ići potpuno namjerni grešnici.

Ova riječ Gehena prevedena je kao „pakao“ u Marku 9:43-48, što glasi ovako: „Ako te ruka tvoja sablažnjava, odsijeci je! Bolje ti je ući u život osakaćen, nego s obje ruke u pakao, u oganj koji se nikada neće ugaziti, gdje crv njihov ne umire i oganj se ne gasi. A ako te noga tvoja sablažnjava, odsijeci je! Bolje ti je s jednom nogom ući u život, nego s obje noge biti bačen u pakao, u oganj koji se nikada neće ugaziti, gdje crv njihov ne umire i oganj se ne gasi. A oko tvoje sablažnjava, iskopaj ga! Bolje ti je s jednim okom ući u kraljevstvo Božje, nego s oba oka biti bačen u pakao ognjeni, gdje crv njihov ne umire i oganj se ne gasi.“

U svakom slučaju u prethodnom odlomku riječ pakao je prijevod grčke riječi Gehenna i stoga je očito aluzija na simbolično značenje razornih učinaka vatri koje su neprestano gorjele u Dolini Hinom. Cijela slika je slika uništenja, a ne mučenja. Čak i spominjanje crva koji ne umiru pojačava ovu sliku uništenja jer su ti crvi nesumnjivo oni koji zaraze sva mrtva tijela. Prevoditelji ovog odlomka, naravno, vjerovali su u teoriju vječnog mučenja i učinili su sve što su mogli

kako bi nam dali prijevod koji bi naizgled podržao njihova praznovjerja. Stoga „neugasiva“ vatra i „neumirući crvi“ daju tekstu izgled koji neke uvjerava da vječno mučenje u paklu vatre doista mora biti sudbina zlih.

Međutim, ako samo upotrijebimo zdrav razum, otkrit ćemo da odlomak uopće ne predstavlja problem ove vrste. Svaka vatra koja potpuno proždire ono što gori ispravno se naziva neugasivom vatrom. Vatra koja nastavlja gorjeti sve dok se ne potroši sav zapaljivi materijal pri ruci jest vatra koja se ne gasi, ali nije vječna vatra. Dakle, Isus je ovdje ilustrirao činjenicu da grešnici neće moći izbjeći punu kaznu za grijeh, a to je smrt ili uništenje - da se vatra uništenja neće ugaziti. Također, da u slučaju da simbolična vatra iz bilo kojeg razloga ne dovrši djelo uništenja, ugaziti će se uvijek prisutni "crvi". Stoga sa svake točke gledišta možemo vidjeti da je Učitelj ovdje koristio simbol uništenja, što ponovno potvrđuje ujedinjeno svjedočanstvo Svetog pisma da je "plaća grijeha smrt". Rimljanima 6:23

Ostatak ovog odlomka Svetog pisma također je simboličan. Oči, ruke i noge su najviše cijenjene zbog svoje korisnosti, a Isusov prijedlog da se kršćanin rastane od njih radije nego da izgubi vječni život samo je još jedan način da se kaže da bismo trebali biti spremni podnijeti bilo kakvu žrtvu u ovom životu radije nego da ugrozimo svoje vječno postojanje.

Prva primjena odlomka očito je samo na kršćane - one koji su se zavjetovali da će slijediti Isusove stope - iako će se isto načelo primjenjivati i na namjerno zle

tijekom Milenija. Kršćani su sada na doživotnom suđenju, a najsigurniji način postizanja pobjede je žrtvovanje svega u božanskoj službi.

Izaija 66:24 opisuje uništenje namjernih grešnika tijekom Milenijskog doba sličnim jezikom koji je koristio Učitelj. Isus je možda citirao ovaj odlomak, primjenjujući simboliku uništenja na one koji su sada na doživotnom suđenju. Citiramo: „Izaći će i gledati trupla ljudi koji su se protiv mene prevarili; jer crv njihov neće umrijeti, niti će se oganj njihov ugasiti; i bit će odvratni svakom tijelu.“

Dim njihove muke

Otkrivenje 14:10,11 ponekad se navodi kao dokaz doktrine o mukama. Ovaj dio Svetog pisma glasi ovako: „On će piti vino gnjeva Božjega, koje je nerazrijeđeno natočeno u čašu gnjeva njegovog; i bit će mučen ognjem i sumporom pred svetim anđelima i pred Jaganjcem. Dim muke njihove dizat će se u vijeke vjekova. I nemaju počinka ni danju ni noću oni koji se klanjaju zvijeri i njezinoj slici i tko god primi žig njezina imena.“

Ako je Gospodin namjeravao da prethodni odlomak bude doslovna izjava činjenice, onda se mnogi od ljudi u svijetu ne trebaju posebno brinuti zbog toga, jer se kaže da će muka biti na onima koji se klanjaju zvijeri ili zvijerinoj slici. Dok su neki u poganskim zemljama štovali zvijeri, malo tko, ako ih uopće ima, ikada štovao doslovnu zvijer kao što je ovdje opisano - zvijer poput leoparda, s nogama medvjeda, ustima lava, sa sedam glava i deset rogova. (Otkrivenje 13:1,2). Odlomak je još zbunjujući

s doslovnog stajališta kada primijetimo da se mučenje odvija u prisutnosti svetih anđela, što bi se lako moglo protumačiti kao na nebu. Takvo stanje stvari na nebu sigurno bi učinilo to mjesto potpuno drugačijim od onoga što su mnogi mislili.

Knjiga Otkrivenja je jedan od simbola, a ovaj odlomak nije iznimka od pravila. „Zvijer“ ovdje je očito lažni religijsko-politički sustav koji zahtijeva štovanje ljudi; a simbolično predstavljena misao je da će oni koji tvrde da slijede Jaganjca i štiju pravog Boga, a umjesto toga daju odanost ovoj zvijeri biti podvrgnuti raznim nevoljama, sudjelujući u patnjama koje će doći na sve lažne sustave tijekom velikog „vremena nevolje“ kojim će ovo doba konačno završiti. U ovom odlomku nema ničega što bi ukazivalo na to da se mučenje događa nakon smrti.

„Dim“ njihovih muka očito je simboličan način da se kaže da će dokazi, ili sjećanje, na njihove muke zauvijek biti podsjetnik na posljedicu štovanja bilo čega ili bilo koga osim istinskog Boga. Bez obzira na to što svi detalji ovog odlomka mogu značiti, sigurno se ne može dosljedno koristiti za dokazivanje teorije mračnog doba o vječnom mučenju zlih.

Kako će Sotona biti mučen

Neki su se, nastojeći „dokazati“ doktrinu o vječnim mukama, uhvatili za izjavu iz Otkrivenja 20:10, tvrdeći da ona podupire teoriju muka. Citiramo: „Đavao koji ih je zaveo bačen je u jezero ognjeno i sumporno, gdje su zvijer i lažni prorok, i bit će mučen danju i noću u vijeke vjekova.“ Već smo vidjeli da Biblija pravi jasnu razliku između „jezera ognjenog“ i „pakla“ ili

hada, po tome što se za potonji kaže da je bačen u prvi. (Otkrivenje 20:14). Ova „muka“ za koju se kaže da dolazi na Sotonu očito je ograničena na njega i ne može se odnositi na one koji su izbačeni iz pakla i za koje se kaže da im se „suze obrišu“. Otkrivenje 21:4

Kako onda Sotonu treba mučiti? Je li teorija mračnog doba primjenjiva na njega ako ne na bilo koga drugog? Mislimo da ne. Grčka riječ ovdje prevedena kao „mučen“ je, prema profesoru Strongu, od grčke riječi „basanos“, čije doslovno značenje on daje kao „kamen kušnje“. Ista riječ je prevedena kao „mučen“ u 2. Petrovoj 2:8, gdje nam se govori o učinku zlih djela Sodomljana na dušu pravednog Lota. U Lotovom slučaju očito se misli da je on svakodnevno učio usporedbom strašne posljedice života bezbožnosti.

Da bismo dobili ispravnu predodžbu o tome kako će se đavao „mučiti“, korisno je razmotriti proročanstvo iz Izaije 14:15-17. Citiramo: „Ipak ćeš biti srušen u pakao [šeol], na rubove jame. Oni koji te vide pomno će te pogledati i promatrati te govoreći: Je li ovo čovjek koji je učinio da zemlja tresse, koji je potresao kraljevstva; koji je svijet pretvorio u pustinju i uništio gradove njegove; koji nije otvorio kuće svojih zarobljenika [smrti]?“

Uspoređujući ovo proročanstvo u vezi s uništenjem Sotone s izjavom Otkrivenja o njegovoj „muci“, čini se jasnom misao da će vrag postati vječni primjer strašnih posljedica pobune protiv Boga, da će ga kroz vječne vijekove spašeni čovječanstva i dalje

ismijavati. Ne da će sam vrag biti svjestan ismijavanja u kojem je držan. To ne bi bilo nužno u smislu teksta. Na primjer, u našem vlastitom načinu govora ponekad čujemo da se kaže za nekoga tko je bio omražen u svojoj zajednici: „Sada kada je čovjek mrtav, neka počiva, jer se ništa ne može postići nastavkom razgovora o njemu.“

Zapravo, naravno, ništa što bismo mogli reći ili učiniti ne bi ni na koji način utjecalo na onoga tko je umro, baš kao što vječna sramota koja će biti natovarena na Sotonu neće utjecati na njega kada konačno bude uništen u ognjenom jezeru; ipak, ljudi mu neće dati mira; nastavit će ga držati kao primjer strašnih posljedica zlog, sebičnog puta. Dakle, božansko dopuštenje zla će se vidjeti kao vječni blagoslov za sve voljni i poslušni dio ljudske obitelji, što će biti kriterij po kojem će svi moći inteligentno razlikovati dobro od zla. Nesumnjivo će većina odabrati dobro.

POGLAVLJE 4

Duhovi i spiritizam

„Jer i Krist je jednom pretrpio za grijehе, pravednik za nepravedne, da vas privede Bogu. Umro je u tijelu, ali oživljen u Duhu. Oživljen je, pa ode i propovijeda utabanim duhovima - neposlušnima davno prije, kada je Bog strpljivo čekao u Noino vrijeme dok se gradila arka. U njoj se samo nekoliko ljudi, osam, spasilo vodom.“ 1. Petrova 3:18-20

Da se istina Božje Riječi ne može pravilno razumjeti i cijeniti osim ako se ne razmotri cijelo njezino svjedočanstvo o određenoj temi, dobro je ilustrirano njezinim nekoliko izjava o stanju i boravištu Isusa u razdoblju između njegove smrti i uskrsnuća.

U starozavjetnom proročanstvu o Isusu, koje je citirao apostol Petar i primijenio na smrt i uskrsnuće Učitelja, kaže se da je Isus bio u paklu. (Psalam 16:10; Djela 2:27-32). Zbog pogrešnog shvaćanja onoga što je sam Isus rekao razbojniku na križu, mnogi su navedeni na pomisao da je otišao u "raj" čim je umro; a površnim čitanjem našeg teksta otišao je negdje propovijedati "duhovima u tamnici".

U prethodnoj raspravi naučili smo da je biblijski pakao stanje smrti; da su "šeol" u Starom zavjetu i "had" u Novom zavjetu riječi koje opisuju stanje potpune nesvijesti. (Propovjednik 9,10). Budući da je Isus umro kao otkupnina ili zamjena za oca Adama i njegov rod, zauzevši tako mjesto grešnika, bilo je nužno da uđe u ovo stanje smrti, biblijski pakao.

"Napravio je grob sa zlima", izjavio je prorok o Isusu. (Izaija 53,9). U skladu je s ovom osnovnom činjenicom biblijske istine da moramo tražiti razumijevanje svega ostalog što sveta Riječ možda ima reći o Isusovom boravištu između vremena njegove smrti na križu i njegovog uskrsnuća od mrtvih trećeg dana nakon toga.

Kako bismo jasno razumjeli kako je Isus mogao propovijedati "duhovima u tamnici" u vrijeme kada drugi spisi pokazuju da je bio nesvjestan u smrti, prvo je potrebno utvrditi tko su bili "duhovi" kojima je propovijedao. Upravo tu informaciju nam Petar daje riječima: „oni koji su davno bili neposlušni, dok je Bog strpljivo čekao u Noino vrijeme.“

Stoga je otišao i propovijedao duhovima u tamnici - onima koji su davno bili neposlušni Bogu, dok je Bog strpljivo čekao dok je Noa gradio svoj brod.

U svojoj drugoj poslanici, Petar nam pruža još jasnije objašnjenje „duhova“, rekavši: „Ako Bog nije poštedio anđele koji su sagriješili, nego ih je bacio u pakao i predao ih u okove tame, da budu sačuvani za sud; i nije poštedio stari svijet, nego je poštedio Nou, osmu osobu, propovjednika pravednosti, koji je doveo potop na svijet bezbožnika.“ 2. Petrova 2:4,5

Iz prethodnog citata vidjet će se da su „duhovi“ kojima je Isus propovijedao bili određena skupina „anđela“ koji su bili neposlušni Bogu u vrijeme potopa. Apostol Juda također spominje ta ista bića, slično tome, nazivajući ih "anđelima" i opisujući njihov poseban grijeh kao to što "nisu sačuvali svoj prvinski status". Juda također objašnjava, baš kao i Petar, da su ti

"anđeli" sada zatočeni, Juda dodaje da su u "okovima tame", čekajući sud velikog dana. Juda 6

Ovi "duhovi u tamnici" dakle nisu "duhovi" ili "duhovi" ljudskih bića koja su umrla, već su duhovna stvorenja na anđeoskoj razini postojanja. Ovo je važna istina koju uvijek treba imati na umu.

Razumijemo da je Božja zemaljska razina stvaranja vidljiva i razumljiva nama, postoje različite razine postojanja, od najnižeg oblika "jednostaničnog" života do čovjeka, koji je u svom savršenstvu bio kralj ove materijalne ili zemaljske domene. Sveto pismo pokazuje da se ista ta raznolikost u božanskom stvaranju proteže na više područje, daleko izvan onoga što je nama vidljivo, da iznad čovjeka, najvišeg od Božjih zemaljskih stvorenja, postoji duhovni svijet; i da u ovom duhovnom svijetu, baš kao i u prirodnom, postoje različiti redovi bića, poput anđela, kerubina itd.

Što se tiče čovjeka, psalmist izjavljuje: „Učinio si ga malo manjim od anđela.“ (Psalam 8:5). Kad je Isus došao na zemlju da umre kao čovjekov Otkupitelj, „utjelovljen je“ i kao čovjek je umro; ali kad je uskrsnuo, bio je visoko uzvišen „daleko iznad svakog poglavarstva, i moći, i sile, i gospodstva, i svakog imena koje se imenuje, ne samo u ovom svijetu, nego i u onome koji dolazi.“ (Efežanima 1:21). Tako Sveto pismo ističe jasnu granicu između zemaljske i duhovne razine postojanja.

Biblija ukazuje na to da u sadašnje vrijeme postoje i sveti i nesveti anđeli; iako su prilikom stvaranja sva ta duhovna stvorenja bila u skladu s Bogom i služila mu

u raznim svojstvima. O onim anđelima koji su ostali u skladu sa Stvoriteljem, apostol kaže da su sada „službeni duhovi, poslani da služe onima koji će naslijediti spasenje.“ Hebrejima 1:14

Opet, „O anđelima govori, tko svoje anđele čini duhovima, a svoje sluge plamenom ognja.“ (Hebrejima 1:7). O tim anđeoskim slugama kršćana, Isus je rekao: „Pazite da ne prezrete ni jednoga od ovih malenih! Jer vam kažem da anđeli njihovi na nebu uvijek gledaju lice Oca mojega koji je na nebesima.“ Matej 18:10

Zemalni i nebeski „anđeli“

Proučavatelja Svetog pisma ne bi trebala zbuniti činjenica da se u Bibliji izraz "anđeo" ponekad primjenjuje na ljudska bića. Riječ doslovno znači "sluga" ili "glasnik" i uvijek je potrebno iz konteksta utvrditi odnosi li se odlomak u kojem se koristi na ljudske glasnike ili na nebeske, odnosno duhovne glasnike.

S druge strane, Sveto pismo jasno ukazuje na to da postoje duhovna stvorenja koja se nazivaju "anđeli". Na primjer, noći kada se Isus rodio, "anđeo" je objavio njegovo rođenje pastirima. Da je tu službu obavilo duhovno biće, vidljivo je iz riječi: "I odjednom se s anđelom pojavi mnoštvo nebeske vojske hvaleći Boga i govoreći: Slava Bogu na visini, a na zemlji mir ljudima dobra volja!" (Luka 2:10-14). Slično tome, duhovno biće je objavilo Mariji da će biti Isusova majka, a također je duhovno biće služilo Isusu u Getsemanskom vrtu. Isus se osvrnuo na nebeska bića kada je rekao da može zamoliti svog Oca i da će

mu biti pruženo više od dvanaest legija anđela da mu pomognu i zaštite ga. Luka 1:26-38; 22:43; Matej 26:53

Ali kao što smo već vidjeli, nisu sva ta anđeoska stvorenja ostala vjerna Jehovi, svom Stvoritelju - neki od njih bili su „neposlušni davno kada je Bog strpljivo čekao u Noino vrijeme.“ (1. Petrova 3:20). Ti nevjerni, uobičajenom uporabom, nazivaju se „palim anđelima“. Sveto pismo pokazuje da su kao kazna za svoju pobunu sada držani ili zatočeni u „okovima tame“.

Gdje su „duhovi“?

U već citiranom tekstu apostol nam daje neke vrlo važne informacije o tome što čini tamnicu ovih palih anđela. Ponovno citiramo tekst: „Ako Bog nije poštedio anđele koji su sagriješili, nego ih je bacio u pakao i predao u okove tame, da budu sačuvani za sud.“ 2. Petrova 2:4

Riječ „pakao“ u upravo citiranom odlomku nije prijevod ni grčke riječi hades ni Gehenna. Izraz koji ovdje koristi apostol je „tartaroo“; i ovo je jedini put kada se pojavljuje u Bibliji. „Tartaroo“ dolazi od grčke riječi „tartarus“, izraza koji se u grčkoj mitologiji koristio kao naziv za mračni ponor ili zatvor. U tekstu koji razmatramo cijeli izraz „bačen u pakao“ koristi se za prijevod „tartaroo“; pa se očito riječ više odnosi na čin nego na mjesto. Pad anđela koji su sagriješili bio je iz časti i dostojanstva u sramotu i osudu; pa se čini da je misao: „Bog nije poštedio anđele koji su sagriješili, nego ih je ponizio i predao u okove tame.“

Ovi anđeli u svom izvornom stanju svetosti bili su moćni, moćni i časni. Očito su posjedovali velike slobode; i u svojoj službi Bogu i njegovim zemaljskim prijateljima vjerojatno su bili česti putnici između Zemlje i drugih dijelova Stvoriteljevog prostranog svemira. Juda kaže da ti anđeli „nisu zadržali svoje prvorazredno stanje“. To baca svjetlo na riječi iz Postanka 6:2, koje glase: „Sinovi Božji vidješe kćeri ljudske da su lijepe i uzeše im žene od svih koje izabraše.“ Drugim riječima, „griješ“ tih anđela bio je, barem djelomično, taj što su se materijalizirali kao ljudska bića i upuštali se u nezakonitu vezu s kćerima ljudskim.

U različitim vremenima tijekom povijesnog razdoblja koje pokriva Biblija, razni sveti glasnici ili anđeli bili su poslani na zemlju da prenesu poruke prorocima i drugima; i u mnogim od tih prilika bilo im je dopušteno da se materijaliziraju i pojave kao ljudska bića. Primjer za to nalazi se u posjetu tri anđela Abrahamu prije Izakovog rođenja. (Postanak 18:1-22). Takve su materijalizacije bile dopuštene kada ih je Gospodin odobrio i kada anđeli koji su u njima sudjelovali nisu prekoračili svoje privilegije. Anđeli koji su sagriješili prije potopa „nisu zadržali svoje prvobitno stanje“, to jest, radije su nastavili svoju povezanost s čovječanstvom kao ljudska bića.

Nakon što su ograničili i degradirali vlastite moći nedopuštenim odnosom s palim ljudskim rodом, kako je prikladno bilo da njihova kazna bude da budu zbačeni ili poniženi, a istovremeno „sputani u lancima tame“. Misao sadržana u upotrebi riječi „zatvor“, kako se nalazi u našem tekstu, jest misao o ograničenju

slobode; stoga su ovi „duhovi“ doista bili u „zatvoru“, sputani u velikom dijelu normalne slobode koja je bila njihova dok su bili u punom zajedništvu i skladu sa Stvoriteljem.

Postoji mnogo biblijskih dokaza koji podupiru misao da je mjesto zatočeništva ovih palih anđela atmosfera naše Zemlje, a njihova sfera utjecaja uglavnom je ograničena na neizravan kontakt s ljudskom obitelji. U evanđeoskim izvještajima o Isusovoj službi često spominjemo njegovo izgon "đavola" ili "demona". Kasnije su apostoli imali privilegiju pružiti sličnu uslugu različitim. Dok viši kritičari pokušavaju dokazati da su ovi slučajevi "opsesije" s kojima su se Isus i apostoli tako nosili bili samo slučajevi ludila ili živčanih poremećaja, postoji previše jasna ideja o osobnosti vezana uz ove "đavole" da bi se dopustilo takvo liberalno tumačenje.

Kralj Šaul i vještica iz Endora

Ne samo u Novom zavjetu, već i u Starom, nalazimo dokaze o ograničenim aktivnostima ovih palih anđela ili "duhova u zatvoru". Tu je, na primjer, slučaj kralja Šaula i vještice iz Endora. Mojsijevim zakonom bilo je zabranjeno svako vještičarenje, no ovi drevni spiritistički mediji ustrajali su u svojim zlokočnim praksama iako je to bilo uz rizik od smrti. Kao što danas spiritistički mediji tvrde da mogu komunicirati s mrtvima, tako je očito i endorska vještica iznosila slične tvrdnje. Kad je kralj Šaul, zbog svoje zloće, izgubio Božju naklonost i vidio da je u velikoj opasnosti da ga poraze neprijatelji, zamolio je

vješticu da se javi Samuelu kako bi vidio može li mrtvi prorok išta učiniti za njega.

Izvještaj o ovoj drevnoj seansi zabilježen je u 1. Samuelovoj 28:7-20. Mnogi biblijski istraživači, čitajući ovu priču o navodnoj Šaulovoj komunikaciji s mrtvim prorokom Samuelom, zaključili su da ona pruža izvrstan biblijski dokaz da mrtvi zapravo uopće nisu mrtvi, već su negdje živi, te da se s njima može komunicirati pod određenim uvjetima, posebno uz pomoć spiritističkog medija. Zapravo, kroz sva vremena, Sotona je koristio istu metodu prijevare u nastojanju da opovrgne jasna učenja Svetog pisma da je „plaća grijeha smrt“. Dok ukratko ispituju neke činjenice o Šaulovom posjetu vještici, lako ćemo uočiti da se ista analogija može primijeniti i na moderne seanse, i s istim rezultatom. Rimljanima 6:23

Prvo, treba napomenuti da, prema Šaulovim vlastitim riječima, više nije bio u Božjoj milosti. Rekao je vještici: "Bog se udaljio od mene i više mi ne odgovara ni po prorocima ni po snovima." Dok je Samuel bio živ, bio je vjerni sluga i prorok Gospodnji i nikada nije bio spreman ići protiv Gospodinovih želja; no ovdje nalazimo Šaula, koji je sam priznao da Bog ne bi odobrio tu ideju, kako traži od vještice da dobije poruku od ovog vjernog proroka.

Trebamo li pretpostaviti da bi, u slučaju da je Samuel bio živ, bilo na nebu ili na nekom drugom mjestu, bio manje poslušan Gospodinu nego što je bio dok je bio ovdje na zemlji? Ili bismo trebali vjerovati da je ova zla vještica, pod osudom

Gospodina, imala moć osujetiti božansku volju i ne samo roditi Samuela, već i izvući poruku od njega kako bi utješila ovog buntovnog kralja? Očito je, dakle, da nam je ovaj izvještaj u Bibliji dan samo kao povijesni zapis važnih događaja u Saulovom životu, ali bez ikakve pomisli na prihvaćanje vještice tvrdnje da je vidjela i razgovarala sa Samuelom.

Metode koje su zli duhovi koristili preko medija u Endoru bile su slične onima koje se koriste danas. Natjerali su vješticu da pred njenim mentalnim vidom prođe poznati lik ostarjelog proroka, koji je, kao što je bio njegov običaj, nosio dugi plašt. Kad je opisala mentalnu ili „astralnu“ sliku, Saul ju je odmah prepoznao kao opis Samuela. Ali sam Saul nije vidio ništa - „zapazio“ je iz opisa da je to Samuel.

Lako uvjeren, kao što ljudi u takvim okolnostima obično jesu, Saul se nije zaustavio da se zapita kako je moguće da je Samuel izgledao tako staro i pogrbljeno dok je bio živ na zemlji, ako je sada duhovno biće i daleko bolje nego prije. Niti je Šaul pomislio upitati zašto je Samuel nosio isti stari plašt u duhovnom svijetu koji je nosio kada ga je poznavao kao zemaljsko biće - nije se čak ni zaustavio da razmisli o tome da su prorokov plašt, sijeda kosa itd., odavno istrunuli u grobu. Šaula je Gospodin napustio i sada su ga lako prevarili ovi „lažni duhovi“ koji su se predstavljali kao prorok i govorili Šaulu u njegovo ime preko svog medija, vještice.

„Zašto si me uznemirio da me pozoveš gore?“, predstavljala je pitanje mrtvog proroka. Izraelci u vrijeme kralja Šaula općenito su shvaćali da mrtvi

spavaju u „šeolu“, stoga pitanje „Zašto si me uznemirio“ ne bi zvučalo čudno. Ali možemo li na trenutak zamisliti da je ova osuđena vještica imala moć uskrisiti proroka iz mrtvih? Ili, ako stvar pogledamo sa stajališta modernog spiritualizma, da Samuel uopće nije bio mrtav, već je uživao u duhovnom svijetu, ne čini li se čudnim da ga je vještica proglasila da je „sišao“ sa zemlje umjesto „sišao“ s neba?

S stajališta moderne teologije, koliko je potpuno apsurdno „Samuelovo“ proročanstvo o Saulovom porazu i smrti u bitci nadolazećeg dana! Citiramo: „Sutra ćete ti i tvoji sinovi biti sa mnom: Gospodin će također predati vojske Izraelove u ruke Filistejaca.“ Zamislite vjernog Samuela i voljenog Jonatana zajedno u duhovnom svijetu sa zlim kraljem Šaulom! Uklapa li se ovo baš dobro u teologiju vjerovanja mračnog doba? Svakako ne! U konačnici, naravno, ali ne i sljedećeg dana, svi su oni bili zajedno u smrti, u "šeolu", biblijskom paklu, gdje još uvijek čekaju uskrsnuće, kada će sve prizvati Sin Čovječji; ali nije bila potrebna nikakva nadnaravna moć sa strane vještrice da bi se istinito predvidio nadolazeći poraz i smrt Saula. Zapravo, Saul se toga već bojao, stoga se obratio vješnici.

Charles Wesley je očito bio zbunjen načinom na koji je "medij" iz Endora spojio i dobro i loše u smrti, jer je napisao:

Što te svečane riječi najavljuju?

Bljesak nade kada će život završiti?

Ti i tvoj sin sigurno ćete

Sutra biti u mirovanju sa mnom:
Ne u stanju paklene boli,
Ako Saul ostane sa Samuelom;
Ne u stanju prokletog očajja,
Ako voljeni Jonatan bude tamo.

Zapravo, naravno, Šaul uopće nije komunicirao sa Samuelom, već s jednim ili više „duhova u zatvoru“ čija je glavna aktivnost od vremena potopa bila obmanjivanje čovječanstva, posebno u pogledu stanja mrtvih. Spominjanje u Svetom pismu ovih nekromanta, vještica i medija navodi nas na zaključak da su putem medija ovi pali anđeli tražili zajedništvo s Izraelom. Ali očito je običaj da ovi mediji s vremena na vrijeme mijenjaju način svog manifestiranja; baš kao što je vješticarstvo neko vrijeme cvjetalo u Novoj Engleskoj i Ohiju, te diljem Europe, postupno izumirući i naslijedivši ga spiritualizam, čije manifestacije naginjanja i kucanja također postupno ustupaju mjesto vidovitosti i pokušajima materijalizacije. U vrijeme Gospodina i apostola djelovanje ovih „duhova“ očito se promijenilo od metode vještičarenja do metode opsesije i opsjednutosti. Suvremeni rad „duhova“

Nekada im je dana moć materijalizacije kao ljudi, a ipak je zloupotrebljavaju, ovi pali anđeli i dalje izgledaju skloni ostvarivanju svojih moći putem ljudskih posrednika, bilo korištenjem „medija“ ili izravnom kontrolom uma, kao u opsesiji. Međutim, očito je da ljudska volja mora pristati na ovu stranu dominaciju prije nego što ovi „duhovi“ mogu preuzeti posjed. Ali kada preuzmu posjed, očito volja postaje toliko slomljena da više nema moći otpora; stoga su

oni koji su bili opsjednuti demonima u njihovo vrijeme toliko cijenili službu Isusa i apostola.

Iako ta pala anđeoska bića mogu s vremena na vrijeme mijenjati svoju metodu kontaktiranja i obmanjivanja čovječanstva, njihov utjecaj općenito je uvijek udaljen od Boga i daleko od istine njegove Riječi. U moderno doba mnogo se buke diže oko razgovora s mrtvima, no u svim tisućama pokušaja koji su učinjeni - znanstveno kontroliranih i drugih - kakav je bio konačni rezultat? Istina, apsurdnim "identifikacijama" poput one koju je vještica iz Endora uspjela nametnuti Saulu, mnogi su uvjereni da su bili u kontaktu sa svojim mrtvim prijateljima i rodbinom - ali tu je kraj. Nikada nisu prikupljene vrijedne informacije putem spiritualističkih izvora.

Kako je Krist propovijedao duhovima u zatvoru

Sada kada smo identificirali ove "duhove" kojima je, prema Petaru, Isus propovijedao, postavlja se pitanje kako je to propovijedanje postignuto? Kako je Isus mogao biti u "šeolu" ili hadu, gdje nema svijesti, a istovremeno propovijedati ovim palim anđelima? Objašnjenje ove prividne poteškoće jednostavno je kada malo kritičnije ispitamo odlomak. Apostol je rekao da je Isus „otišao i propovijedao duhovima u tamnici“. Grčki autoriteti slažu se da se riječi „otišao i propovijedao“ koriste u smislu postizanja nečega, a ne u smislu odlaska na neko mjesto. Drugim riječima, ove dvije riječi su nepotreban dodatak tekstu. U stara vremena bilo je uobičajeno koristiti izraze ove vrste, a čak i danas ih ponekad nalazimo da se koriste.

Dr. Benjamin Wilson, u svom djelu *Emphatic Diaglott*, prevodi ovaj odlomak iz Svetog pisma: „Propovijedao je duhovima u tamnici“, izostavljajući dvije riječi „otišao i“, kao nepotrebne za pravilno razumijevanje teksta. U fusnoti ovog teksta pokazuje da se i drugi autoriteti slažu s njim u tom pogledu. Izostavljajući, dakle, ove dvije nepotrebne riječi, puni tekst glasi: „Jer i Krist je jednom pretrpio grijeh, pravednik za nepravedne, da nas privede Bogu, ubijen u tijelu, ali oživljen Duhom; kojim je i duhovima u tamnici propovijedao.“ (1. Petrova 3:18,19). Značenje ovdje je očito, naime, da je Isus svojom smrću i uskrsnućem propovijedao tim palim anđelima - očita lekcija, naučena njegovom vjernošću Nebeskom Ocu i Stvoritelju, protiv kojeg su se ti „duhovi“ pobunili.

Lucifer je bio prvi od tih duhovnih bića koji se pobunio protiv Boga; i očito je imao veliki utjecaj na one koji su se kasnije pridružili redovima pobunjenika. U Mateju 25:41 izraz „đavao i njegovi anđeli“ ukazuje na bliski odnos između Sotone i tih drugih palih duhovnih bića. Duh ambicije i ponosa doveo je do Luciferovog pada (Izaija 14:14); i očito je isti duh prožeo redove ovih manjih palih anđela. Isusova vjernost, dakle, vjernost koja ga je navela da se ponizi i postane poslušan do smrti, bila bi snažna propovijed tim „duhovima u tamnici“. Snaga te propovijedi uvelike bi se povećala kada bi ti „duhovi“ primijetili da je Isus, zbog svoje vjernosti, uskrsnuo od mrtvih i visoko uzvišen na mjesto zdesna Bogu, dok su oni bili poniženi i poniženi zbog svoje neloyalnosti.

Stoga otkrivamo da se, jedan po jedan, kada se pravilno shvate, različiti biblijski odlomci koji se odnose na stanje mrtvih vide u skladu s tom velikom temeljnom istinom da je „plaća grijeha smrt“ i da „mrtvi ne znaju ništa“. Propovjednik 9:5

POGLAVLJE 5

Što je Nebo?

„Blagoslovljen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, koji nas po obilnom milosrđu svome ponovno rodi za živu nadu uskrsnućem Isusa Krista od mrtvih, za baštinu neraspadljivu, neokaljanu i neprolaznu, pohranjenu za vas na nebesima.“ 1.

Petrova 1:3,4

Ako želimo imati biblijsko razumijevanje onoga što leži iza groba i za grešnike i za svece, potrebno je uzeti u obzir što nadahnuti zapis kaže o nebu. Nema sumnje u biblijsku činjenicu da je Bog stvorio čovjeka da živi na zemlji i da je zemlja stvorena kao dom za čovjeka. Dok je čovjek izgubio svoju zemaljsku vlast i bio osuđen na smrt zbog grijeha, povratak životu na zemlju osiguran mu je smrću i uskrsnućem Isusa kao Otkupitelja. Iznimka od ovog općeg uskrsnuća za sve ljude u život ljudskog savršenstva na proslavljenoj zemlji su vjerni sljedbenici Učitelja koji, kako Sveto pismo jasno kaže, trebaju primiti nebesku nagradu.

Biblija, posebno Novi zavjet, ima mnogo toga za reći o nebu i nebeskim nadama. Isus je, na primjer, rekao: „U kući Oca mojega mnogo je stanova; da nije tako, rekao bih vam. Idem pripremiti vam mjesto. A ako odem i pripravim vam mjesto, opet ću doći i primiti vas k sebi da i vi budete gdje sam ja.“ Ivan 14:2,3

Ovo je vrlo određeno obećanje, koje jasno implicira promjenu iz zemaljskih u duhovne uvjete. Međutim, uz ove Učiteljeve riječi vezano je mnogo pogrešnih

shvaćanja. Često čujemo izraženu nadu da ćemo posjedovati jedan od ovih „mnogih stanova“, no Isus jasno pokazuje da oni nisu bili za njegove sljedbenike, već da odlazi „pripremiti mjesto“ za njih. Misli se da je u vrijeme kada je govorio već bilo mnogo „stanova“, ali da je za njegove sljedbenike trebalo biti osigurano novo mjesto ili stanje.

Izraz „mnogi stanovi“ prenosi ideju samo o mjestima stanovanja ili uvjetima u kojima postoji obilje blagoslova i radosti. Sama Zemlja i stanje savršenog ljudskog života predstavljeno u našim prvim roditeljima, nesumnjivo je bio jedan od tih „domova“. Ovaj dom je, naravno, izgubljen zbog grijeha, ali će biti obnovljen u Božje vrijeme, kao što ćemo kasnije vidjeti.

Prema Svetom pismu, postoje različite anđeoske razine postojanja. I one bi se s pravom mogle uvrstiti među mnoge „domove“ koje je spomenuo Učitelj. Koliko razina ili redova života postoji u Stvoriteljevom duhovnom području, ne znamo; ali sudeći po velikoj raznolikosti života koji postoji u onome što nazivamo materijalnim područjem; mora ih biti mnogo. Ali sada je trebalo biti „novo stvaranje“, druga razina postojanja trebala je biti pripremljena i osigurana za crkvu - mjesto s Isusom i na koje je on bio uzvišen u vrijeme svog uskrsnuća.

Budući položaj Crkve

Isus je rekao: „Da gdje sam ja, ondje budete i vi.“ To pokazuje da će buduće stanje Učiteljevih vjernih sljedbenika biti isto mjesto ili stanje na koje je on bio uzvišen. Što se tiče Isusovog uzvišenja, apostol kaže:

„Zato ga je i Bog uzvisio i dao mu ime koje je iznad svakog imena: da se na ime Isusovo pokloni svako koljeno stvari na nebu i na zemlji.“ Filipljanima 2:9,10

Nebeski Otac je doista dao Učitelju visoko uzvišenje, čak i „desno prijestolju Božjemu.“ (Hebrejima 12:2). I isto to visoko uzvišeno stanje „priprema se“ za crkvu. Zapazite Isusovo obećanje u Otkrivenju 3:21: „Pobjedniku ću dati da sjedne sa mnom na prijestolje moje, kao što sam i ja pobijedio i sjedam s Ocem svojim na prijestolje njegovo.“

Nije ni čudo što je Petar rekao da se kršćanin uskrsnućem Kristovim „ponovno začinje za živu nadu, ... za baštinu neraspadljivu, neokaljanu i neprolaznu, pohranjenu na nebesima za vas.“ Zapazite apostolove riječi u sljedećem stihu: „Koje snaga Božja po vjeri čuva za spasenje, spremno da se objavi u posljednje vrijeme.“ 1. Petrova 1:5

„Posljednje vrijeme“ ili „posljednji dani“ koji se često spominju u Bibliji odnose se na razdoblje nakon drugog Kristovog dolaska. To znači da nebesko nasljedstvo rezervirano za crkvu nije, kroz stoljeća, primao svaki pojedini kršćanin u trenutku smrti, kako uči teologija vjerovanja, već je to nagrada koja će se dati na kraju doba kada se Isus vrati i mrtvi uskrsnu. To se slaže s Učiteljevim vlastitim obećanjem o „mjestu“ koje treba pripremiti za njegove sljedbenike: „Idem pripremiti vam mjesto i ako odem... vratit ću se i uzeti vas k sebi da i vi budete gdje sam ja.“ Kako je očito iz ovih riječi da se nijedan kršćanin ne može nadati da će biti s Učiteljem dok on „ne dođe ponovno“ i „primi“ ih k sebi.

Apostol Pavao svjedoči o istoj činjenici na sljedeći način: „Dobar sam rat vodio... vjeru sam sačuvao. Zato mi je pripravljen vijenac pravednosti koji će mi u onaj Dan dati Gospodin, pravedni Sudac; i ne samo meni, nego i svima koji ljube njegov dolazak.“ (2. Timoteju 4:7,8). Ah, da, apostol je dobro znao da svoju nebesku nagradu kao sunasljednika s Kristom u mesijanskom kraljevstvu neće primiti do kraja vremena, kada će se Isus vratiti i uzeti k sebi sve svoje svete.

Pavlova iskrena želja

Zbog pogrešnog prijevoda Pavlovih riječi u Filipljanima 1:23, neki su navedeni na pomisao da je apostol očekivao da će biti na nebu s Isusom odmah nakon njegove smrti. Citiramo odlomak: „Razdvojen sam između dvije želje: žudim ići i biti s Kristom, što bi za mene bilo daleko bolje...“ Riječ „ići“ u ovom tekstu potječe od grčke riječi „analsai“ i očito bi trebala biti prevedena kao „povratak“, a tako ju je preveo i prof. Wilson u svom Emphatic Diaglott.

U prethodnim stihovima apostol objašnjava da nije siguran hoće li uskoro biti pogubljen ili će ga rimske vlasti pustiti na slobodu i tako mu biti dopušteno da neko vrijeme nastavi sa službom. Nije imao izbora između te dvije stvari - „Razdvojen sam između dvije.“ Ali postojala je treća stvar koju je jako preferirao, a to je bio „analsai“; a njegova je preferencija za to bila da bi mogao biti s Kristom.

Pavao je znao da ne može biti s Kristom dok se Učitelj ne „povrati“ i samo je izražavao svoju čežnju za ovim slavnim ispunjenjem nade svakog istinskog

kršćanina. Prof. Wilson, u fusnoti na ovaj tekst u svom djelu *Emphatic Diaglott*, komentira sljedeće:

„Riječ *anulusai* pojavljuje se u Luki 12:36, a ovdje se prevodi kao povratak - Budite kao ljudi koji čekaju svog gospodara, kada će se vratiti itd. Isus je učio svoje učenike da će ponovno doći ili se vratiti. ... Pavao je vjerovao u ovu doktrinu i poučavao je drugima te je tražio i čekao Spasitelja s neba ... kada ... će zauvijek biti s Gospodinom.“

Pavao nije očekivao da će otići u nebo u trenutku kada umre. Postojale su samo dvije moguće stvari koje je mogao izabrati - jedna je bila malo duže vrijeme života i služenja istini i braći, a druga je bila zaspati u smrti. Ali postojalo je nešto što bi bilo „daleko bolje“ od bilo čega od ovoga, a to je bilo biti s Kristom; ali znao je da je to u to vrijeme nemoguće. Znao je da je Kristov „povratak“ dalek put u budućnosti; a također je znao da mu nagrada kao kršćaninu neće biti dana dok je ne primi u uskrsnuću posljednjeg dana. 2. Timoteju 4:7,8

„Naš zemaljski dom“

Riječi apostola Pavla u 2. Korinćanima 5:1-9 ponekad se pogrešno tumače kao da kršćani odmah nakon smrti idu u nebo; ali odlomak to ne uči kada se ispravno shvati. Pavao kaže: „Znamo da ako se naš zemaljski dom, šator, razruši, imamo zdanje od Boga, dom nerukotvoren, vječni na nebesima.“ Pavao je znao da je Isus obećao ovu slavnu odredbu nebeskog života, ali je li očekivao da će ga primiti u trenutku smrti?

Očito ne, jer u četvrtom stihu nastavlja: „Ne da bismo se svukli, nego da bismo se obukli, da smrtnost proguta život.“ U 1. Korinćanima 15:51-55 jasno pokazuje da crkva neće biti obučena u besmrtnost do uskrsnuća, kada zazvuči „posljednja truba“. To to stavlja izvan drugog Kristovog dolaska i slaže se sa svim ostalim stihovima koji se odnose na tu temu.

Kada u 2. Korinćanima 5:8 Pavao govori o tome da je „odsutan iz tijela“ i da je „prisutni kod Gospodina“, očito ne uspoređuje ovaj sadašnji život s uskrsnim životom nakon groba, već govori o dva uvjeta koja su moguća za kršćanina upravo ovdje u ovom životu. Prvo, stanje blizine Gospodinu, kroz vjernost u vršenju njegove volje, i drugo, stanje relativnog otuđenja od njega kroz nevjernost u poštivanju njegovih riječi upute. Pavao kaže: „Zato se trudimo da budemo primljeni, prisutni ili odsutni.“ To jest, bez obzira jesmo li uvijek sposobni ostvariti osjećaj blizine Gospodinu ili se ponekad osjećamo daleko od njega zbog svojih nesavršenosti, mi kao kršćani trebali bismo se usrdno truditi da bismo konačno mogli biti prihvaćeni od njega i čuti Učiteljevo „dobro učinjeno“.

„Njihova djela ih slijede“

Otkrivenje 14:13 je dragocjeno obećanje koje se primjenjuje tijekom vrlo ograničenog razdoblja na kraju doba i ne može se ispravno koristiti kao općenita izjava koja opisuje Božju metodu postupanja s njegovim narodom tijekom cijelog evanđeoskog doba. Glasi: „Napiši: Blaženi mrtvi koji umiru u Gospodinu od sada! Da, govori Duh, neka počinu od svojih trudova; i njihova djela idu za njima.“

Izraz „od sada“ ključ je za pravilno razumijevanje ovog odlomka, pokazujući da se obećanje primjenjuje samo od određenog vremena unaprijed. Kontekst ukazuje na to da se vrijeme na koje se aludira odnosi na kraj doba, nakon drugog Kristovog dolaska; da će postojati razdoblje koje se naziva „žetva“, tijekom kojeg vjerni sveti, kada završe svoj zemaljski put u smrti, neće morati ostati uspavani u smrti, već će odmah uskrsnuti kako bi sudjelovali u aktivnostima vezanim uz uspostavljanje novog kraljevstva.

Pavao aludira na to u 1. Korinćanima 15:51,52: „Evo, otkrivam vam otajstvo“, kaže apostol, ukazujući da je ono što će spomenuti iznimka od općeg pravila: „Nećemo svi zaspati, ali svi ćemo se promijeniti, u trenu, u tren oka, na posljednju trubu. Jer će truba zatrubiti i mrtvi će uskrsnuti neraspadljivi, a mi ćemo se promijeniti.“

Da, svi sveti moraju umrijeti - biti „vjerni do smrti“ i „svi“ se moraju promijeniti da bi obukli besmrtnost; ali bit će nekih, na zvuk posljednje trube, koji neće morati ostati „uspavani“ u smrti. To su oni koji će, iako će u smrti prestati sa svojim napornim radom u Gospodarovoj službi, odmah uskrsnuti, nastaviti sa svojim radom za njega. Ali čak ni ova neposredna promjena iz smrtnosti u besmrtnost neće biti zato što su otporni na smrt, već zato što će njihovo uskrsnuće doći u trenutku smrti - ne moraju čekati u snu do drugog dolaska Gospodina, kao što je bilo potrebno za ostatak crkve.

„Nitko se nije uzašao na nebo“

Nikakva nebeska obećanja nisu dana Božjim vjernim slugama prije Prvog Isusovog dolaska; i sam Učitelj jasno daje do znanja da do tada nitko nije otišao na nebo. Citiramo Isusove riječi: „Nitko se nije uzašao na nebo osim onoga koji je sišao s neba, Sina Čovječjega.“ (Ivan 3,13). Isusovi apostoli jasno su razumjeli ovu stvar, jer je Petar, govoreći na dan Pedesetnice o vjernom patrijarhu Davidu, rekao: „Jer David nije uzašao na nebo.“ Djela apostolska 2,34

Mnogi pretpostavljaju da je Henok, kojeg je Bog prenio, bio uznesen na nebo, ali nije tako. Očito se Henokovo „prijenos“ sastojalo samo od toga da je u smrti premješten bez potrebe da i sam iskusi procese umiranja koji su povezani sa smrću; i moguće prije nego što je doživio uznemirujuće iskustvo gledanja drugih kako umiru. Zapis kaže da je bio prebačen da „ne vidi smrt“.

Pavao, u 11. poglavlju Poslanice Hebrejima, uključuje Enoka među vjerne iz prošlosti, o kojima je rekao: „Svi su oni umrli.“ (Hebrejima 11:5,13). U Postanku 5:24 kaže nam se da Enoka „nije bilo, jer ga je Bog uzeo“. Sličan izraz nalazi se u Jeremiji 31:15, gdje, opisujući stanje Raheline mrtve djece, kaže da „nisu bili“. Dokazi su uvjerljivi, dakle, da što god drugo implicirala misao o Enokovom prenošenju, on nije otišao u nebo.

Ilija i kočija

Neki tvrde da Ilija mora biti na nebu, budući da pretpostavljaju da je uznesen na nebo u kočiji. Ali zapis pokazuje da su vatrena kočija samo odvojila Iliju od

Elizeja. Vihor je uzrokovao da se Ilija uzdigne na nebo. (2. Kraljevima 2:11). U vezi s tim treba imati na umu da se riječi "nebo" i "nebesa" često koriste u Svetom pismu kao opis okolne atmosfere oko Zemlje; i očito je u to "nebo" Ilija bio odnesen vihorom koji je okončao njegov događajima bogat život. Postanak 1:8,9,14,15,17,20; 7:11,23; Zaharija 2:6

Činjenica da su učenici u viziji preobraženja vidjeli Iliju i Mojsija ne znači da su ta dva proroka tada doista bila živa negdje na nebu. Silazeći s Gore preobraženja, Isus je rekao svojim učenicima: "Nikome ne kazujte o viziji dok Sin Čovječji ne uskrsne od mrtvih." (Matej 17,9). Vizija nije stvarnost. Petar je vidio viziju nečistih životinja spuštenih s neba na plati, ali to nisu bile stvarne životinje. Ivan, na otoku Patmosu, imao je niz vizija u kojima su se pred njim pojavile sve vrste predmeta, živih i neživih, u velikoj povijesnoj panorami dvaju doba, ali ništa od onoga što je vidio nije bila stvarnost. Dakle, učenici su vidjeli viziju u kojoj su se pojavili Mojsije i Ilija, no obojica tih proroka spavala su u smrti, i još uvijek spavaju do danas, i bit će do uskrsnuća. Hebrejima 11,35.39.40

Ova vizija preobraženja odnosila se na Kristovo kraljevstvo kada je uspostavljeno da vlada nad zemljom. Svi pravi kršćani, tada uzvišeni do nebeske slave, vladat će s Kristom, a svrha te vladavine je blagosloviti čovječanstvo općenito zdravljem i životom na zemlji. U to će vrijeme raj biti obnovljen.

POGLAVLJE 6

Gdje je raj?

Mnogi ljudi koriste riječi "raj" i "nebo" kao da su sinonimi, a obično se oba pojma smatraju stanjem ili mjestom duhovnog blaženstva daleko od ovog materijalnog svijeta grijeha i smrti. I smatra se da svi dobri kršćani odmah nakon smrti odlaze na ovo mjesto. Međutim, postoje neki koji prave razliku između raja i neba, tvrdeći da je prvi neka vrsta međustanja u koje gotovo svi ulaze nakon smrti i gdje ostaju do budućeg sudnjeg dana, kada će biti preneseni ili u nebo blaženstva, vječnog trajanja, ili u pakao mučenja, koji će također biti beskonačan.

Pažljivo proučavanje Svetog pisma ukazuje na to da su prethodni stavovi pogrešni i da je ova zabluda samo još jedan pokazatelj nastojanja glavnog varalice da podupre svoju izvornu laž: „Nećete sigurno umrijeti.“ Ako su mrtvi mrtvi, kao što smo otkrili da Sveto pismo tako jasno uči, onda oni koji umiru ne mogu uživati, ni u raju ni na nebu.

Riječ „raj“ doslovno znači vrt ili park. Ispravno se i biblijski primjenjuje na Rajski vrt, iz kojeg je čovjek izbačen zbog grijeha. U Ezekielu 36:34,35 prorok ukazuje na to da će se na zemlji obnoviti stanje Rajskog vrta, što je, prema svjedočanstvu apostola Petra u Djelima 3:20,21, ujedno i zajednička izjava svih Božjih svetih proroka. Petar se ovdje odnosi na razdoblje u kojem će se postići obnova zemaljskog raja kao na „vremena obnove svih stvari“.

Pažljivim provjeravanjem apostolovih riječi primijetit ćemo da razdoblje „obnove“ slijedi nakon drugog Kristovog dolaska - „Koga nebo mora primiti do vremena obnove svih stvari.“ Ako je, dakle, raj svjetsko stanje sreće i savršenstva ovdje na zemlji, on ne samo da nije postojao u vrijeme Isusovog Prvog dolaska, već prema Petrovim riječima neće postati stvarnost dok se Krist ne vrati i uspostavi svoje kraljevstvo.

Lopov u raj

Što je Isus mislio svojim obećanjem lopovu na križu? Isusova izjava: „Bit ćeš sa mnom u raj“ odgovor je na lopovov zahtjev: „Gospodine, sjeti me se kad dođeš u svoje kraljevstvo.“ (Luka 23:42). Ne smijemo pretpostavljati da je lopov puno znao o predloženom kraljevstvu Mesije. Nije bilo potrebno da o tome puno zna da bi postavio ovakav zahtjev. Natpis iznad Učiteljeve glave jasno je pokazivao da je tvrdio da je kralj; i premda u to vrijeme nije izgledalo kao da će Isus ikada moći vršiti kraljevsku vlast ili biti u poziciji da ikome pomogne, lopov je nesumnjivo zaključio da ne može škoditi pokazati poštovanje i priznanje ovom navodnom kriminalnom kralju tražeći da bude primljen u svoje kraljevstvo.

Ovu gestu prijateljstva od strane lopova, potaknutu pukom željom koja je potaknula njegov zahtjev, Isus je prihvatio i preveo u živo, blistavo obećanje - „Bit ćeš sa mnom u raj.“ Da je Isusov odgovor bio zamišljen kao priznanje prikladnosti lopovovog zahtjeva, naznačeno je njegovom upotrebom riječi „zaista“, drugim riječima, tvoj zahtjev je u skladu s

božanskim planom. Ja sam Kralj, imat ću kraljevstvo i bit ćeš zapamćen u tom kraljevstvu - „Bit ćeš sa mnom u raj.“

Da Isusovo kraljevstvo još nije bilo uspostavljeno u vrijeme kada je dao ovo obećanje razbojniku, očito je iz toga što je učio svoje učenike da mole: „Dođi kraljevstvo tvoje! Budi volja tvoja na zemlji kao što je na nebu!“ (Matej 6,10). Ova nadahnutu molitva ne samo da naglašava činjenicu da Mesijansko kraljevstvo tada nije bilo stvarnost, već i potkrepljuje misao koju smo već otkrili, naime, da kada dođe, bit će upravo ovdje na zemlji.

Razbojnik je, dakle, zatražio zemaljski blagoslov, a Isusov odgovor obećao je zemaljski blagoslov. Ovi zemaljski blagoslovi obnovljenog raja pod upravom Mesijanskog kraljevstva bit će dostupni cijelom čovječanstvu kada nastupe vremena „obnove“. Do tada, međutim, prijateljski nastrojen razbojnik, kao i svi koji su u grobovima, moraju čekati obećane blagoslove - čekati u snu smrti, do jutra novog zemaljskog dana, kada će ih probuditi glas Sina Čovječjega. Ivan 5:28

Što je onda Isus mislio izrazom „Danas“ u svom obećanju razbojniku na križu? Očigledna poteškoća u usklađivanju ovog odlomka s općim svjedočanstvom Svetog pisma o stanju mrtvih uzrokovana je pogrešnim postavljanjem zarezova u nekim prijevodima Biblije. Izvorni, nadahnuti spisi Biblije uopće nisu bili interpunkcijski označeni, jer interpunkcija u to vrijeme nije bila izumljena. Interpunkcija je, zapravo, relativno modernog

podrijetla, uvedena u književnost prije samo nekoliko stotina godina.

Prevoditelji Biblije, vjerujući, kao i gotovo cijeli vjerski svijet, da je trenutak smrti trenutak prijelaza u nebesko blaženstvo, umetnuli su zarez u ovaj odlomak kako bi ga čitali u skladu s njihovim teološkim dogmama. Samo promjenom položaja ovog zareza dobivamo ispravnu misao iz teksta: „Zaista ti kažem danas, bit ćeš sa mnom u raj.“ Tako Učitelj otkriva implicitno povjerenje koje je imao u program Nebeskog Oca za njega.

„Danas“ u Isusovoj izjavi bio je dan kada se s ljudskog gledišta činilo nemogućim da ikada ima kraljevstvo. Ali Učiteljeva vjera bila je toliko velika da je s punim povjerenjem, čak i u vrijeme kada su sve prirodne okolnosti izazivale njegovu nadu, mogao definitivno i pozitivno uvjeriti razbojnika da će doista postojati Mesijansko kraljevstvo - raj će biti obnovljen, a on će biti tamo i imati priliku uživati u njegovim blagoslovima.

Pavao uznesen u raj

U 2. Korinćanima 12:1-4, Pavao govori o viziji u kojoj je „uznesen u raj“. To je, kako apostol objašnjava, bila „vizija“ i uopće ne implicira da je raj tada stvarno postojao. Apostol objašnjava da je u istoj toj viziji bio uznesen i do „trećeg neba“. Ova informacija nam daje ključ značenja cijele vizije.

Apostol Petar, u svojoj drugoj poslanici, 3. poglavlju, govori nam o ovom „trećem nebu“ koje je Pavao vidio u viziji. Petar, zapravo, spominje sva tri „neba“, a ne samo „treće“. Objašnjava da je prvo od

tih nebesa postojalo prije potopa u Noino vrijeme i da je uništeno u vrijeme potopa. Također navodi da su druga nebesa nastala u vrijeme potopa i da će biti uništena nakon drugog Kristovog dolaska. „Ipak“, nastavlja apostol, „mi, prema njegovu obećanju, očekujemo nova nebesa i novu zemlju u kojoj prebiva pravednost.“

Ova „nova nebesa“ koja očekujemo bila bi, dakle, „treća“. Petar također govori o „novoj zemlji“. Upravo tu „novu zemlju“ Pavao opisuje kao „raj“ svoje vizije. Sada Petar jasno daje do znanja da će i nova ili „treća“ nebesa i nova ili „rajska“ zemlja biti stvoreni ili dovedeni u postojanje nakon drugog Kristovog dolaska. To potvrđuje naše prethodne nalaze, naime da raj još ne postoji, stoga nitko ne može ići u raj u trenutku smrti.

Blagoslovi u "raju" na Zemlji

Petar kaže da mi „prema njegovu obećanju“ očekujemo „nova nebesa i novu zemlju“. „Obećanje“ na koje apostol očito aludira je ono iz Izaije 65:17-25. Jedna od izvanrednih činjenica u vezi s ovim obećanjem, kao što će se primijetiti nakon čitanja, jest da stvaranjem „nove zemlje“ dolazi „radost“; kraj „plaču“; odatle više nema „djeteta od nekoliko dana“; ekonomska sigurnost u tome što će oni koji grade kuće „u njima živjeti“; „neće uzalud raditi niti stvarati nevolju“; prije nego što zazovu Gospodina „odazvat će se“; „vuk i jagnje će zajedno pasti“; i konačno sveobuhvatno obećanje: „Neće nauditi niti uništiti na svoj svetoj gori [kraljevstvu] mojoj, govori Gospodin.“

Ovo je jedno od slavnih kraljevskih obećanja Biblije, jer se izraz „planina“ ovdje koristi za simbolizaciju Božjeg kraljevstva. To je ta planina opisana u Danielu 2:35,44,45. koje će rasti i ispuniti cijelu zemlju. To je kraljevstvo u kojem će se pamtili razbojnik na križu: kraljevstvo koje će obnoviti rajske uvjete diljem svijeta. Ništa u ovom proročanstvu ne ukazuje na to da je to obećanje nebeskih blagoslova - sve je zemaljsko.

Ista nova nebesa i nova zemlja spominju se u Otkrivenju 21:1-4, s istim blagoslovima obećanima da će uslijediti nakon njihovog uspostavljanja. Kakvi su to divni, dalekosežni blagoslovi! Citiramo: „Bog će obrisati svaku suzu s njihovih očiju i neće više biti smrti, ni tuge, ni plača, ni boli više neće biti. Jer prijašnje je prošlo.“

I Izaija i Otkrivenje povezuju „nova nebesa“ i „novu zemlju“ s „novim Jeruzalemom“. Pavao, u Galaćanima 4:26, identificira crkvu kao ovu nebesku jeruzalemsku klasu. Crkva se također naziva „nevjestom“ Kristovom, a u Otkrivenju 21:9,10 saznajemo da je ova „nevjesta“ doista „novi Jeruzalem“. Dakle, kada se konačno uspostave nova nebesa i nova zemlja, crkvena klasa će već biti upotpunjena i bit će s Gospodinom Isusom kao sunasljednici s njim u ovom novom kraljevskom uređenju.

Tada će se, kao njegova zaručnica, pridružiti blagoslovljenom djelu vraćanja života svima koji će čuti i doći na izvor života koji je tada osiguran - "I Duh [naš Gospodin Isus] i zaručnica kažu: Dođi. ... I tko

hoće, neka zauzme vodu života besplatno." (Otkrivenje 22:17). Pokazano je da ova voda života izlazi ispod prijestolja Boga i Jaganjčeva - prekrasna, kombinirana simbolika koja nam govori da će blagoslovi života koji će tada biti dostupni biti podložni vladinim propisima novog kraljevstva - "prijestolja" i bit će besplatni svima koji ih žele zbog otkupiteljskog djela zaklanog Jaganjca. Otkrivenje 22:1

"Nebesa" i "zemlja" također su, naravno, simbolični; i Sveto pismo ukazuje na to da oni predstavljaju dvije faze novog kraljevstva: nebesku fazu sastavljenu prvenstveno od Isusa i njegove proslavljene crkve, koji će biti duhovni, nevidljivi vladari u kraljevstvu; i zemaljsku fazu sastavljenu uglavnom od uskrsnutih drevnih proroka i drugih vrijednih ljudi iz prošlosti, koji će postati „knezovi po svoj zemlji“. Psalam 45:16

Isus je rekao: „Vidjet ćete Abrahama, Izaka i Jakova i sve proroke u kraljevstvu Božjem“, i doista, oni će uskrsnuti iz mrtvih i vraćeni u savršen ljudski život; i to će biti ti savršeni „državnici“, predstavnici božanskog Krista, koji će se izravno baviti svijetom čovječanstva. Da, to će biti pravo kraljevstvo, i kada se uspostavi, pravi blagoslovi života bit će rezultat za cijelo uzdišuće stvorenje.

To je, dakle, nada koju nam Sveto pismo pruža kao utjehu i oslonac u vrijeme potrebe. Slava, čast i besmrtnost, kao sunasljednici s Isusom u njegovom kraljevstvu za sve vjerne kršćane; i obnovio ljudski život u zemaljskom raju za sve ostale ljude koji, kada

se uspostavi kraljevstvo Mesije, budu poslušali njegove zakone i prihvatili „vodu života besplatno“.

Blagoslovi Kraljevstva

Kakvo će slavno vrijeme blagoslova ovo božansko kraljevstvo pružiti svijetu bolesnom od grijeha kao odgovor na molitvu: „Dođi kraljevstvo tvoje! Budi volja tvoja na zemlji kao što je na nebu“! To će zaista biti novo razdoblje. Promjene iz jednog razdoblja u drugo u prošlosti bile su značajne i istaknute, ali ova promjena bit će najistaknutija i najznačajnija od svih jer će značiti prijenos svjetske vladavine sa Sotonine vladavine smrti na Mesijinu vladavinu života; od praznovjernog štovanja lažnih bogova do inteligentnog štovanja Jehove, pravog Boga, i Krista, njegova Sina, Otkupitelja svijeta i Davatelja života.

Sama pomisao na tako dalekosežne promjene bila bi zapanjujuća za vjeru da nije spoznaje da ih je obećao i planirao Svemogući Bog i Stvoritelj svemira, koji je jednako obilno sposoban vratiti mrtve u život, kroz svog Sina, kao što je mogao stvoriti život na prvom mjestu. I kakav će to biti spektakl - cijela rasa vraća se Bogu i u život s pjesmama vječne radosti na usnama i u srcima! Ah, da, „zadobit će radost i veselje, a tuga i uzdisaji će pobjeći.“ Izaija 35:10

Tuga i uzdisaji sada se čine neodvojivima od našeg bića, no božansko obećanje je da će „pobjeći“. Grijeh, bolest i smrt bili su uzroci sve tuge u svijetu, a te „neprijatelje“ rase uništiti će kraljevska moć Mesije. Dakle, iako je plač u kostrijeti i pepelu trajao kroz dugu noć vladavine grijeha i smrti, radost čeka stenjajuće stvorenje u Milenijskom jutru koje će

uskoro svanuti. Tada će suze biti obrisane sa svih lica, a ljepota će se dati umjesto pepela, a ulje radosti umjesto duha tuge.

U Izaiji 25:6-9 prorok nam daje proročki opis novog kraljevstva, kada će se rajski uvjeti obnoviti diljem svijeta, a dio ovog proročanstva izjavljuje da će Bog tada "progutati smrt u pobjedi". U 1. Korinćanima 15:54 apostol Pavao citira ovo obećanje i objašnjava da će se ono ispuniti nakon uzvišenja crkve u besmrtnost s njezinim Gospodinom. Jedno od izvornih obećanja kraljevskih blagoslova dano je Abrahamu, u kojem mu je Bog rekao da će kroz njegovo potomstvo biti blagoslovljeni svi narodi na zemlji.

U Galaćanima 3:8,16 i 27-29 Pavao objašnjava da će ispunjenje obećanja danog Abrahamu doći kroz Krista i njegovu proslavljenu crkvu, njegove vjerne sljedbenike ovog doba. Zato rajski uvjeti života i sreće još nisu obnovljeni na zemlji; to jest, Kristovi sljedbenici ovog doba, koji će dijeliti njegov nebeski dom i biti sunasljednici s njim u dijeljenju blagoslova života svijetu, prije svega moraju biti odabrani i pripremljeni za svoj visoki položaj u kraljevstvu.

Znakovi vremena bez ikakve sumnje ukazuju da živimo na kraju ovog doba, kada je djelo odabira Kristove crkve gotovo završeno. To znači da se približava „slatko i polako“ zlatno doba blagoslova svijeta, da će uskoro mračna noć plača ustupiti mjesto jutru pjesme. Kakvo će to radosno vrijeme biti kada sprovodi više neće biti red dana, već će na njihovo mjesto doći sretan ponovni susret prijatelja i

rodbine koji su nekada bili voljeni, ali su neko vrijeme izgubljeni u smrti - ponovni susret koji će biti trajan za sve one koji tada poslušaju zakone tog božanskog kraljevstva i kroz poslušnost postanu sudionici obnavljajućih moći božanskog Krista i njegove proslavljene zaručnice. Otkrivenje 22:17

Nijedno stvorenje otkupljenog roda neće biti prenisko da bi ga božanska milost dosegla kroz svemoćno i blagoslovljeno djelovanje kraljevstva. Nijedna degradacija grijeha neće biti preduboka da bi je ruka milosrđa dokučila, da spasi krvlju otkupljenu dušu; nijedna tama neznanja i praznovjerja neće biti pregusta u nijednom srcu, a da svjetlost božanske istine i ljubavi ne prodre kroz njegovu tamu i ne donese mu spoznaju radosti i veselja novog dana i priliku da kroz poslušnost sudjeluje u njegovim blagoslovima. Nijedna bolest koja može napasti i zagaditi fizički sustav neće biti izvan brze kontrole Velikog Liječnika. I nijedna deformacija ili mentalna bolest neće moći odoljeti njegovom iscjeljujućem dodiru.

Ali neka nitko ni na trenutak ne pretpostavi da to znači univerzalno pomirenje i spasenje svakog pojedinca bez obzira na njihovu poslušnost zakonima novog kraljevstva; jer Sveto pismo ne uči takvom bezuvjetnom spasenju. U Djelima apostolskim 3:20-23 apostol nam govori o nadolazećem vremenu obnove koje je Bog obećao ustima svih svojih svetih proroka, ali jasno daje do znanja da će primanje tih blagoslova od strane pojedinca ovisiti o poslušnosti „tom proroku“, božanskom Kristu. Kaže: „I svaka duša

koja ne poslušá tog proroka bit će istrijebljena iz naroda.“

Pavao je postavio pitanje kako netko može vjerovati u Krista ako nije čuo za njega. Doista, nitko neće biti ni spašen ni izgubljen u svom neznanju. Sveto pismo uči da nitko neće biti uništen u onome što Otkrivenje opisuje kao "drugú smrt" sve dok, kroz jasno znanje istine, ne bude imao punu priliku vjerovati i poslušati. Da bi se postigao taj cilj, Božji plan predviđa buđenje svih koji spavaju u smrti. Na ovo buđenje Pavao se poziva kada u 1. Timoteju 2:3,4 kaže da je Božja volja da svi budu "spašeni" ne spašeni vječno, već spašeni od sna smrti kako bi mogli doći do spoznaje istine, posebno istine o Božjem daru njegovog Sina da bude njihov Otkupitelj. Ali vječni život bit će sretan dio samo onih koji, kada su prosvijetljeni, "vjeruju" u njega. Ova granica Božje milosti jasno je navedena u Ivanu 3:16: „Jer Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenog Sina da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne, nego da ima život vječni.“

Nije na nama da nagađamo koliko će, ili malo tko, odbaciti Božju milost tijekom tisućljetnog razdoblja, kada će čista poruka istine prekriti zemlju. Sadašnji uvjeti nam ne nude kriterij po kojem bismo mogli suditi, jer je svijet u sadašnje vrijeme zaslijepljen varljivim utjecajima velikog varalice, Sotone. Pogrešno je pretpostaviti da svi koji žive unutar zvuka crkvenih zvona imaju poštnu priliku saznati o Kristu i vjerovati u njega jer postoji toliko mnogo sukobljenih crkvenih zvona. I sami su beznadno podijeljeni oko toga što predstavlja istinu; i ako slijepi vode slijepe,

što možemo očekivati nego da će oboje pasti u jarak zbunjenosti i sumnje. Čak je i tako.

Ali na samom početku razdoblja kraljevstva, u kojem je razbojnik na križu tražio da ga se spomene, Sotona, glavni varalica čovječanstva, bit će vezan. (Otkrivenje 20:1,2). Dolazak Mesije na vlast prorok uspoređuje s izlaskom sunca, a novi Kralj zemlje nazvan je „Suncem pravednosti“, koje će se uzdići sa zdravljem i životvornim moćima, raspršujući magle tame i praznovjerja te osvjetljavajući svijet istinskim Evanđeljem Božje ljubavi. Malahija 4:2

To će biti vrijeme kada će svi imati istinsku priliku dokazati svoju odanost božanskim načelima pravednosti koja će se tada očitovati u uređenju Mesijanskog kraljevstva, imajući privilegiju vječno prebivati u tom obnovljenom zemaljskom raj. Oni koji ne vjeruju i ne slušaju, prema Svetom pismu, bit će „istrijebljeni iz naroda“. Djela apostolska 3:23

Tako će doći Božje kraljevstvo i njegova će se volja vršiti na zemlji kao što se vrši na nebu. Tako će Krist vladati kao Očev namjesnik sve dok ne sruši svu neprijateljsku vlast i moć i ne učini da se svako koljeno pokloni i svaki jezik prizna mudrost, pravdu, ljubav i moć Boga Oca.